

100 LET MESTA
POSTOJNA
1909-2009

P O S T O J N S K I
PREPIH

POSTOJNA
V OSRČJU ZELENEGA KRASA

| april 2013 | letnik 7 | številka 30 | ISSN 1855-2382 |

Spoštovani bralke in bralci!

Tokratni Postojnski preprih že z naslovnico izraža vso veličino delovanja Občine Postojna, saj je Zlati kamen priznanje in potrditev prave usmerjenosti ter delovanja občine. Saj menda sami veste, koliko vam pomeni, če vas za vaše opravljeno delo kdo pohvali in vam izreče priznanje. Še zlasti pa tako priznanje godi, če nagrajenca izberejo najboljši neodvisni slovenski strokovnjaki in poznavalci delovanja lokalnih skupnosti, kot se je to zgodilo v primeru razglasitve Občine Postojna za razvojno najprodornejšo občino v Sloveniji. Kot odgovorni urednik Postojnskega prepriha čutim dolžnost, da veselje predstavnikov Občine Postojna, ki so se udeležili podelitve na Brdu pri Kranju, še posebej veselje in ponos župana Jerneja Verbiča ter tudi vseh županovih sodelavcev, delim z vsemi vami s prispevkom »V središču«. Izkoriščam pa tudi priložnost, da ob prazniku Občine Postojna vsem od srca čestitam.

Milan Štulc, odgovorni urednik

Spoštovani občanke in občani!

Čeprav sem že v uvodniku pretekle številke izrazil željo po koncu zime, ob pisanju teh vrstic skozi okno še vedno zrem v pobeljeno okolico. Tokrat pa se mi ob bližajočih prazničnih dneh za našo občino ponuja priložnost, da se zazrem v preteklo leto in na kratko povzamem najpomembnejše dogodke oziroma dosežke občinske uprave.

Leto 2012 je tudi v naši občini močno zaznamovalo imenovanje nove vlade, do katerega je prišlo v februarju. Istočasno smo dobili tudi prvega postojnskega ministra Zvoneta Černača, ki je prevzel resor za infrastrukturo in prostor. In čeprav so ministri v službi vseh državljanov, smo si tudi zaradi tega obetali boljšega sodelovanja z vlado. Po mojem mnenju je do tega tudi prišlo, saj smo z (sedaj že preteklo) vlado v preteklem letu v večjem delu sodelovali odlično. Po enem letu smo tako od države »dobili« 23 praznih stanovanjskih enot, ki bodo izdatno pripomogle k reševanju stanovanjske problematike v občini, prazne objekte nekdanjih vojašnic ob Ljubljanski cesti, ki ponujajo neslutene možnosti obogatitve predvsem javnega standarda v občini. Ne glede na to, da nam z Ministrstvom za obrambo ni uspelo razrešiti vseh odprtih vprašanj, je v letu 2012 prišlo do ponovnega črpanja že skoraj pozabljenega nadomestila za uporabo vadišča Poček, s prenosom 13 stanovanj pa smo prejeli tudi določeno povračilo starih obveznosti. Zelo pomemben za nadaljnji razvoj občine je tudi protokol o sodelovanju pri izgradnji obvoznice mimo Rakitnika, Matenje vasi in Prestranka, ki sta ga ob januarskem obisku vlade v Notranjsko – kraški regiji podpisala župan Jernej Verbič in minister Zvone Černač. Občina upravičeno pričakuje, da bo s podpisom protokola in sodelovanjem države hitreje prišla do nujne obvoznice, ki bi olajšala življenje prebivalcev navedenih naselij.

V preteklem letu smo bili tudi sicer nadvse aktivni. Zaključili smo številne »manjške« projekte, bolj pa nam bodo v spominu ostali nekateri večji. Tukaj mislim predvsem na izgradnjo nove stavbe osnovne šole in vrtca v Prestranku ter na celovito ureditev starega mestnega jedra – Majlonta. To sta bila dva projekta, ki sta v občini v preteklem letu pustila največji pečat, pomenila pa tudi največje finančne izdatke, čeprav je bila obnova Majlonta v večjem delu sofinancirana s strani EU. Nadaljevali smo tudi z urejanjem komunalne in ostale infrastrukture drugod po občini, s čimer smo še dodatno polepšali njeno zunanjo podobo. In čeprav naš čaka še ogromno nalog, so trud preteklih let začeli opažati tudi izven meja občine. V oktobru je tako Postojna v okviru akcije Moja dežela – lepa in gostoljubna prejela priznanje za najlepše in najbolj gostoljubno srednje veliko mesto v Sloveniji, v marcu 2013 pa smo dobili še pomembnejšo potrditev, saj je Občina Postojna prejela precej čislano nagrado Zlati kamen kot razvojno najprodornejša občina v državi v letu 2013. Ne nazadnje pa vas o vsem obveščamo prav v občinskem glasilu, ki je postalo v letu 2012 mesečnik.

Vsa priznanja in pohvale so za celotno občinsko upravo z županom na čelu dodatna motivacija za nadaljnje delo, končni in najpomembnejši ocenjevalec pa ste seveda vi, občanke in občani, katerim je naše delo tudi namenjeno. Le če se boste vsi v občini počutili vsak dan bolje, bo naše delo resnično uspešno in s tem naš trud moralno poplačan.

Boštjan Udovič, direktor občinske uprave

Spoštovani občanke in občani!

V mesecu aprilu praznuje naša občina, praznujemo vsi mi, ki tukaj živimo, jo ustvarjamo ter ji dajemo podobo in vsebino. Praznovanje je vedno tudi priložnost za podajanje ocene, za strnjevanje vtisov in spoznanj. Kako napredujemo in kam gremo, smo pri tem uspešni in kako nam kaže v prihodnosti, vse to so vprašanja, ki si jih je potrebno vedno znova zastavljati. S tem si postavljamo ogledalo, ki nam omogoča, da lažje načrtujemo prihodnost, saj poznamo svojo sedanjost in preteklost.

Tudi letošnje praznovanje našega praznika naj bo zato povzetek in ocena, a naj bo tudi priložnost za slavlje in zadovoljstvo. Vsi mi smo del te skupnosti, smo sestavni del sredine, v kateri živimo in ki jo s svojim delovanjem oblikujemo. Tako zmage kot porazi so naši skupni, zato je skrb za pot, po kateri hodimo, naša skupna naloga in odgovornost. To je naše skupno prizadevanje, saj je to skupek vseh naših dejanj, celota našega delovanja. Ni vseeno, kako delujemo in kam gremo, saj se to dotika prav slehernega od nas.

Iskrene čestitke torej ob letošnjem občinskem prazniku. Veliko dobrega smo že dosegli skupaj in prav nič ne dvomim, da bo tako tudi v prihodnosti. Naj bo torej čas do naslednjega praznika uspešen in s kar se da malo ovirami na poti.

Jernej Verbič, župan občine Postojna

Občinski svet

13. seja

Milan Štulc

Svetniki so na 13. redni seji, ki je bila 12. marca 2013, obravnavali 10 točk. Najpomembnejši točki dnevnega reda sta bili prav gotovo Določitev cen v vrtcih Postojna in Prestranek ter Soglasje k ceni za socialno varstvene storitve in pomoč na domu v Občini Postojna.

Najprej so brez pripomb potrdili zapisnika 12. redne in 5. dopisne seje, v drugi točki pa so obravnavali predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki je na podlagi dveh prispelih kandidatur predlagala Občinskemu svetu, da za predstavnika Občine Postojna v svet Srednje gozdarske in lesarske šole Postojna imenuje Petra Krmu. Občinski svetniki so predlog soglasno podprli. V tretji točki je občinski svet sprejel Odlok o spremembah in dopolnitvah Zazidalnega načrta za območje stanovanjske gradnje Ovcje staje – Postojna, ki na pobudo investitorja malo spreminja pogoje pozidave na delu navedenega območja.

Župan Jernej Verbič je zaradi sorodnosti združil obravnavo 4. točke (Določitev cen programov predšolske vzgoje in stroškov živil v Vrtcu Postojna) in 5. točke (Določitev cen programov predšolske vzgoje in stroškov živil v OŠ Prestranek – Vrtec Prestranek). Odbor za družbene dejavnosti je obe točki predhodno obravnaval in se strinjal s potrditvijo znižanih cen za Vrtec Postojna in predlaganih cen za Vrtec Prestranek, upravi pa naložil preverjanje možnosti za znižanje cen tudi v Vrtcu Prestranek. Občinskemu svetu je odbor predlagal potrditev predlaganih cen. Direktor občinske uprave Boštjan Udovič je med drugim povedal, da sta oba predloga usklajena z vodstvom obeh vrtcev, da je vodstvo Vrtca Prestranek predlagalo celo 10 % povišanje cen za ta vrtec, kar pa v dani situaciji ni sprejemljivo in je zato pred svetniki predlog za potrditev nespremenjenih cen za Vrtec Prestranek. S strokovnimi službami pa bodo preverili možnosti za oblikovanje podobnih cen kot veljajo za Vrtec Postojna. Te cene bi lahko začele veljati z začetkom prihodnjega šolskega leta.

Svetniki so tako z ustreznima sklepoma določili naslednje cene programov v postojnskih vrtcih:

• cene programov predšolske vzgoje v Vrtcu Postojna znašajo mesečno na otroka:

PROGRAM	PREDLOG CENE
Celodnevni program / I. starostno obdobje 1-3 let	400,00
Poldnevni program / I. starostno obdobje 1-3 let	384,15
Celodnevni program / II. starostno obdobje 4-6 let	288,83
Celodnevni program / II. starostno obdobje 3-4 let	325,56
Celodnevni program / II. starostno obdobje 3-6 let	309,38
Poldnevni program / II. starostno obdobje 3-6 let	304,39
Celodnevni program / kombinirani oddelek Planina 2-6 let	326,18

• cene programov predšolske vzgoje v Javnem zavodu OŠ Prestranek – Vrtec Prestranek znašajo mesečno na otroka:

PROGRAM	PREDLOG CENE
Celodnevni program / I. starostno obdobje 1-3 let	455,70
Poldnevni program / I. starostno obdobje 1-3 let	333,74
Celodnevni program / II. starostno obdobje 3-4 let	376,84
Celodnevni program / II. starostno obdobje 4-6 let	333,83
Poldnevni program / II. starostno obdobje 4-6 let	321,45
Celodnevni program kombiniran oddelek	376,84

Vse novo določene cene se v obeh vrtcih uporabljajo od 1. marca 2013 dalje. Kot rečeno, pa bodo strokovne službe občine do začetka novega šolskega leta tudi v Vrtcu Prestranek poskušale doseči znižanje potrjenih cen in njihovo izenačitev s cenami v postojnskem vrtcu.

V šesti točki dnevnega reda so občinski svetniki obravnavali Soglasje k ceni za socialno varstvene storitve in pomoč na domu v Občini Postojna. Direktor občinske uprave Boštjan Udovič je uvodoma pojasnil, da je Občina Postojna konec leta 2012 ponovno objavila javni razpis za podelitev koncesije in na podlagi tega koncesijo podelila Zavodu za socialno oskrbo Pristan Podnanos. Občinski svetniki so po razpravi soglašali s ceno storitve pomoč družini na domu v občini Postojna, ki jo je predlagal novi koncesionar. Za uporabnike se cena s tem ne spreminja, saj še vedno znaša 4,68 EUR na efektivno uro ob delavnikih, 4,76 EUR na efektivno uro ob nedeljah in 4,85 EUR na efektivno uro ob praznikih. Zato pa se nekoliko poviša višina subvencije, ki jo zagotavlja Občina Postojna. Nove cene se začnejo uporabljati z začetkom izvajanja koncesije.

Svetniki so se v nadaljevanju seznanili še s poročilom Nadzornega odbora v letu 2012. Podal ga je predsednik Nadzornega odbora Občine Postojna Simon Ošo. Nadzorni odbor pa je bil za svoje delo in pregledno poročilo s strani svetnikov pohvaljen.

Svetniki so obravnavali še Pravilnik o spremembi Pravilnika o določanju upravičencev za neplačevanje okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda v kmetijskih dejavnostih na območju občine Postojna in spremembo v 4. členu pravilnika tudi potrdili. Prav tako so potrdili tudi vse sklepe v povezavi s prometom z nepremičninami, po ustaljeni navadi pa so v zadnji točki dobili odgovore na pobude s predhodne seje sveta, podali pa tudi nove pobude in vprašanja. Odgovore na slednje bodo poslušali na prihodnji (14.) seji občinskega sveta.

Občina Postojna v svojo last pridobila več nepremičnin

Milan Štulc

Minister za obrambo Aleš Hojs in župan Občine Postojna Jernej Verbič sta 20. marca 2013 podpisala pogodbo o prenosu več nepremičnin v lasti Republike Slovenije na Občino Postojna. Občina bo nepremičnine namenila reševanju socialnih oziroma stanovanjskih težav.

Na zadnji dan ministrotovanja zdaj že bivšega ministra za obrambo Aleša Hojsa, pooblaščenega podpisnika s strani RS, je s podpisom pogodbe Občina Postojna pridobila v svojo last trinajst stanovanj. Gre za devet dvosobnih in štiri enosobna prazna nekdanja vojaška stanovanja, ki so na Stjenkovi (sedem stanovanj) in Vojkovi ulici (štiri stanovanja) ter na Kraigherjevi in Pretnerjevi ulici, kjer je po eno stanovanje. Okvirna vrednost vseh 13 stanovanj je 630.000 EUR, namenjena pa bodo reševanju stanovanjske problematike v občini. Nadaljnje odločitve glede obnove in oddaje oziroma prodaje prejetih stanovanj bo občina sprejela po natančnem pregledu stanja stanovanj v naravi.

S pogodbo je ministrstvo na Občino Postojna neodplačno preneslo tudi nepremičnine, ki v naravi predstavljajo zemljišča in objekt v delu nekdanje Vojašnice Postojna ter zemljišča in objekt v skladišču Karitasa na Mačkovcu. Nepremičnine, ki predstavljajo del nekdanje vojašnice, tvorijo nedeljivo celoto z nepremičninami v upravljanju Ministrstva za notranje zadeve RS (nekdanji begunski center), ki jih je država v teh dneh tudi prenesla na občino. O tem, kakšno vsebino bo občina umestila v pridobljene prostore, bo po pripravi predlogov razpravljala tudi občinski svet.

Župan Občine Postojna Jernej Verbič se je ministru Hojsu in odgovornim na MORS-u zahvalil za vložen trud v zadnjem letu za dokončanje več let trajajočih pogovorov v zvezi z neodplačnim prenosom ter med drugim dejal:

»Glede zapadlih obveznosti moram povedati, da je dolg MORS-a do Občine Postojna nastal v letih 2009–2011. S prenosom nepremičnin še ni poplačan. Glede stanovanj naj povem, da jih bo strokovna skupina pregledala in ocenila, kaj je potrebno storiti in kako izvesti sanacijo ter seveda, koliko sredstev bo za to potrebnih. O tem, kaj bo občina počela s stanovanji, pa bodo odločali kolegij, tisti, ki skrbijo za razvoj občine Postojna, in nazadnje občinski svet. Vsekakor bo Občina Postojna ravnala tako, kot ji je že v osnovi naloženo, torej v korist občanov občine Postojna. Seveda se bo treba odločati tudi racionalno. Zelo sem zadovoljen tudi s prenosom objekta na Mačkovcu, kjer prostore na podlagi najemne pogodbe že od leta 1994 uporablja župnijski Karitas v Postojni in s to pridobitvijo bo Karitas razbremenjen kar velikih stroškov. Sicer pa naj ponovim. Ko smo po toliko letih pridobili v last za občino Postojna strateško pomembne objekte, je bistveno predvsem to, da se v korist občanov občine Postojna skupaj z njimi modro odločamo o nadaljnji usodi pridobljenih objektov. Vem, da bomo, tako kot doslej, tudi v tem primeru ravnali tako.«

Rekonstrukcija in nadgradnja centralne čistilne naprave

Milan Štulc

Župan Občine Postojna Jernej Verbič, direktor družbe Purgator d.o.o. Borut Batista in direktor družbe Projekt d.d. Nova Gorica Vladimir Durcik so 22. marca 2013 v prostorih Občine Postojna podpisali pogodbo za izvedbo rekonstrukcije in nadgradnje centralne čistilne naprave Postojna.

Gradbena dela bo tako izvajal Purgator d.o.o. iz Postojne, Projekt d.d. Nova Gorica pa storitve inženirja in nadzornika pri gradnji rekonstrukcije čistilne naprave. Projekt rekonstrukcije in nadgradnje čistilne naprave je eden od osmih podprojektov projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Ljubljane. Projekt je sofinanciran s strani Kohezijskega sklada Evropske unije, ki bo prispeval kar 77 % stroškov izvedbe del, 15 % pa bo primaknila tudi država. Občina bo tako za ta projekt pridobila kar 92 % nepovratnih sredstev. Pogodbeno vrednost del znaša 2,83 mio EUR, izvedba pa bo predvidoma zaključena do septembra 2014.

Župan Jernej Verbič je izrazil zadovoljstvo, da je prišlo do podpisa pogodbe in se bodo dela končno lahko začela, hkrati pa je zagotovil, da je Občina Postojna korekten partner in redni plačnik. »Pričakujem pa, da bodo dela opravljena pravočasno in kakovostno. V sposobnost izvajalca ne dvomim, upoštevati pa morate, da so pri nas vremenski pogoji muhasti in je to potrebno vzeti v zakup,« je poudaril Verbič.

Direktor podjetja Purgator d.o.o. iz Postojne Borut Batista je ob tem dejal: »Predvsem sem zadovoljen, da smo spet dobili delo

doma. Imamo veliko izkušenj z izvajanjem takih projektov, zato zagotavljam, da bodo dela izvedena pravočasno, kakovostno in v skladu s pričakovanji.«

Podpis pogodbe je velik mejnik za občino, saj se bo končno pristopilo k sanaciji centralne čistilne naprave, ki že več let deluje prekomerno obremenjena in posledično nezadovoljivo čisti odpadne vode. V sklopu rekonstrukcije čistilne naprave se bo nadgradila tehnologija čiščenja odpadnih voda tako, da bodo zamenjani vsi glavni tehnološki elementi naprave. Od obstoječe naprave bo ostala le še upravna stavba z laboratorijem in dehidracijo blata, tako obstoječi bazeni za čiščenje vode kot tudi vizualno moteči silosi blata pa bodo porušeni. Nova naprava bo poleg običajnega mehanskega in biološkega čiščenja imela še tretjo in četrto stopnjo čiščenja odpadnih voda, kar pomeni, da se bodo iz njih odstranjevali tudi nitrati in fosfor, na četrto stopnjo pa se bo s pomočjo UV dezinfektorja onesposobilo še tiste škodljive mikroorganizme, ki bi sicer uspeli preiti v iztok. Predvideva se, da bo nova čistilna naprava iz odpadne vode očistila do 98 % organskih hranil, kar bo nedvomno prvenstveno izboljšalo stanje potoka Stržen in reke Pivke ter v nadaljevanju rek Unice in Ljubljane.

P.E.S.C.A

Projekt o vzgoji za zdravo prehrano

Dolores Dolenc, vodja projekta na Občini Postojna

Dobro obiskana regijska konferenca »Uveljavitev načela kratkih verig v sistemu javnega naročanja hrane in živil v javnih zavodih«

Med aktivnostmi projekta PESCA so tudi aktivnosti, povezane s prehransko vzgojo za vključevanje tipičnih lokalnih produktov v šolske kuhinje. Zato smo Ministrstvo za kmetijstvo in okolje (MKO), Občina Postojna (OP), RRA Notranjsko-kraške regije (RRA NKR) in Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom 28. marca organizirali konferenco »Uveljavitev načela kratkih verig v sistemu javnega naročanja hrane in živil v javnih zavodih«. Konference se je udeležilo več kot 70 gostov. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je v sodelovanju s sedmimi drugimi ministrstvi pripravilo podlago in pogoje za uveljavitev »načel kratkih verig« pri oskrbi javnih zavodov (šole, vrtci, domovi za ostarele, bolnice) in pri drugih ponudnikih prehrane potrošnikov ter drugih naročnikih javnega sektorja z lokalno pridelano in proizvedeno hrano.

Na konferenci so se po pozdravnih nagovorih župana OP Jerneja Verbiča in direktorja RRA NKR mag. Boštjana Požarja s svojimi predstavitvami predstavili strokovnjaki z različnih področij.

Dr. Martina Bavec, direktorica Direktorata za kmetijstvo na MKO, nas je osupnila s podatki o tem, da se je v obdobju 1991–2008 zmanjšala količina obdelovalnih površin za 12,3 % in da imamo v Sloveniji le še 60.000 kmetij ter da se vsako leto 300 kmetij preusmeri na ekološko pridelavo. Trenutno znaša ekološka proizvodnja 7 % vse proizvodnje v Sloveniji, v drugih državah pa je to 20 %. Čeprav imamo presežke pri vzreji goveda in pridelavi mleka ter mlečnih izdelkov in smo skoraj samozadostni pri pridelavi sadja, pridelava zelenjave predstavlja le 40 % vseh potreb. Vseeno se v Slovenijo uvažata veliko hrane (letno se je uvozi 2–2,5 krat več, kot se pridelava), izvor te hrane pa velikokrat ni popolnoma znan, kaj šele postopki obdelave. Tako so različne raziskave pokazale, da imajo otroci, ki uživajo konvencionalno hrano, v urinu devetkrat več DMTP (ostanki organofosfornih insekticidov) kot otroci, ki so uživali ekološka živila.

Predstavnica MKO Alenka Kavčič je predstavnikom javnih zavodov predstavila nove postopke v povezavi z javnim naročanjem, saj morajo javni zavodi letno kupovati 5 % ekološko pridelanih proizvodov, od 1. 1. 2014 dalje pa 10 %.

Irena Simčič iz Zavoda za šolstvo RS nam je predstavila organiziranost šolske prehrane v Sloveniji, katero imamo najbolje organizirano v Evropi. V NKR regiji se dnevno v šoli hrani 4.000 učencev, kar v nabavi surovin predstavlja več kot 1,2 mio € letno.

Iz Gospodarske zbornice Slovenije je Zbornico kmetijskih in živilskih podjetij predstavljala Jana Ramuš. Predstavila je težave živilske proizvodnje in predelave, projekt Tradicionalni slovenski zajtrk in Dan slovenske hrane. Svoje probleme pri dobavi izdelkov in prijavah na javne razpise so predstavili proizvajalci, in sicer predstavnica Žita d.d. mag. Suzana Šimenc, iz podjetja Eko Krepko iz Laz pa Sandra Tušek. Patricija Pirnat iz KZ Agrarie Koper je predstavila model izobraževanja, pridelave in distribucije sadja ter zelenjave, pridelane pri lokalnih kmetih na območju Istre. Posredovala nam je izkušnje, s katerimi se srečujejo ob prijavah na razpise javnih zavodov.

Majda Godina iz KGZ Slovenije, enota Postojna, nam je postregla s podatki, da je na območju NKR 18.633 ha kmetijskih zemljišč in 2.310 kmetijskih gospodarstev. Od tega je 92 % travnikov in pašnikov, 73 % njiv, 4 % njiv z metuljnicami in travo ter 1,8 % sadovnjakov. Njive so večinoma posejane s koruzo in žitaricami, le na 137 ha raste krompir in na 34 ha zelenjava. Na območju NKR deluje 161 ekoloških kmetij, ki obdelujejo 4.647 ha površine. Menijo, da bi bilo potrebno več njiv nameniti pridelovanju žit, krompirja in vrtnin, organizirati odkup sadja in zelenjave ter stalno promocijo lokalno pridelane hrane.

Dobro prakso s tega področja je predstavila ga. Špela Bratun iz Jarine, Zadruga za razvoj podeželja z.o.o., ki združuje 100 malih proizvajalcev iz 16 občin v osrednji Sloveniji. Letno odkupi in distribuira v javne zavode in druge ustanove ter na tržnice približno 50 ton zelenjave in sadja.

Ob zaključku nam je postopek izvedbe in realizacije javnih naročil ter težave, ki se dogajajo pri tem v višjih vrtcih, predstavila organizatorica prehrane Petra Osterman.

Na konferenci so se s svojimi izdelki predstavili lokalni proizvajalci, in sicer: Kmetija Jenclovi iz Petelinj, Kmetija Žgajnar iz Studenca ter KZ Agraria Koper.

Predstavitve predavateljev so objavljene na www.postojna.si, v rubriki novice.

Zlati kamen

prestizno priznanje za Občino Postojna

Milan Štulc

Postati razvojno najprodornejša Občina v Sloveniji je plod pravih odločitev v daljšem časovnem obdobju, saj se zahtevnih pogojev za pridobitev tega naziva ne da izpolniti čez noč. Občina Postojna je pri ocenjevanju strokovne komisije, ki je mimogrede potekalo brez vednosti občine in popolnoma neodvisno, pri vseh parametrih presegala zadovoljivo povprečje, pri večini parametrov pa celo presegala najvišje pričakovane zahteve.

Apojdimo po vrsti in začnimo od začetka. Nekega marčevskega dne je na Občino Postojna prispelo obvestilo, da se je le-ta uvrstila med finalistke v projektu Zlati kamen. O projektu Zlati kamen smo sicer nekaj že vedeli, vendar premalo, da bi se takoj zavedli, kako kompleksen je ta projekt in kako podrobno ocenjuje delovanje in uspešnost vseh slovenskih občin. Zato smo bili potem, ko smo podrobneje preučili način delovanja projekta Zlati kamen, z uvrstitvijo med 12 finalistk nadvse zadovoljni.

Ena izmed novinark, sodelujočih v projektu Zlati kamen, Polona Fabulas je zaprosila za intervju z županom Jernejem Verbičem, na kar je župan seveda z veseljem pristal. A se nikomur še sanjalo ni, kaj vse se skriva za vsem tem početjem. Tudi takrat, ko so župana z ožjimi sodelavci povabili na slovesno podelitev priznanj, smo se na povabilo odzvali v prepričanju, da bomo pač razglašeni za eno izmed 12 finalistk in se tega res veselili.

Slovesna razglasitev in podelitev priznanj Zlati kamen, pa tudi najvišjega priznanja skulpture zlati kamen se je odvijala v konferenčni dvorani protokolarnega centra na Brdu pri Kranju, 13. 3. 2013. Že zaradi sosledja števil je ta datum simbolično zelo izrazil, na ta dan so v Rimu izbrali novega papeža, skratka vse v sozvočju s čarobnostjo našega dogodka.

Ob podelitvi zlatega kamna je kot slavnostni govornik dr. Miro Cerar med drugim poudaril, da nam v vsakdanjem življenju in razvojnem ciklusu manjka ravno več dobrih praks in povezanosti: »Svet je celota in danes v človekovo zavest vedno bolj prodira, da smo vsi povezani. Če gledamo nekoliko bolj družbeno, realistično in aktualno, je del neodvisnosti tudi politično sobivanje,« je med drugim povedal dr. Miro Cerar.

Na oder je moderatorica nato začela po vrsti klicati župane občin, ki so se med dvanajstimi uvrstile med 6 super finalistk. Ob poklicani četrto uvrščeni je napetost med predstavniki Občine Postojna zares narasla, saj je to pomenilo, da je med prvimi tremi ali pa je ne bo med najboljšimi. Pa so potem poklicali še tretje uvrščeno Občino Lendava, nato drugo uvrščeno Občino Tolmin in takrat je bilo jasno. Ali bo vse ali pa nič.

Ko je napočil čas za razglasitev letošnje prejemnice zlatega kamna in ko je moderatorica v visokem pričakovanju vseh prisotnih naznanila, da je Občina Postojna razvojno najprodornejša občina v Sloveniji v letu 2013, so prisotni na oder z bučnim aplavzom pospremili župana Občine Postojna Jerneja Verbiča. Obrazložitev odločitve Strokovnega sveta Zlati kamen je prebrala njegova predsednica prof. dr. Ksenija Vidmar Horvat z Univerze v Ljubljani.

Župan občine Postojna Jernej Verbič pa je z zlatim kamnom v rokah v svojem nagovoru dejal:

»Ta kamen je upravičeno težak. Težak, kot je težko delo župana. Dragi kolegi župani, jaz menim, da si v tem smislu vsi zaslužite ta kamen. Program Občine Postojna, županov in vseh članov občinskega sveta je danes, na polovici štiriletnega mandata, realiziran nad 70 %. Sam globoko upam, da bomo zastavljene cilje celo presegli. Če ste dobro prisluhnili nagovoru slavnostnega govornika dr. Mira Cerarja, je med drugim dejal, da se nič ne doseže brez pomoči sodelavcev. Občina ne more učinkovito delovati, če v občinski upravi nima dobrih strokovnih delavcev. In drugič, pomoč vseh dosedanjih občinskih svetov je neizmerna. Kajti svetnice in svetniki morajo prepoznati vizijo župana, in ne nazadnje so tudi direktor občinske uprave in še dva sodelavca, ki sta danes tu z menoj, pa direktor Postojnske jame g. Batagelj, ki je tu prisoten, pripomogli k

temu, da danes držim v rokah ta težki zlati kamen. Hkrati pa je to velika nagrada prebivalcem oziroma občankam in občanom občine Postojna. Predvidevam, da bodo danes ali jutri še bolj presenečeni nad to podelitvijo, kot sem danes jaz.«

In s čim si je Občina Postojna prislužila tako visoko priznanje? »Strokovni svet Zlati kamen pri izbiranju nameni poseben poudarek strategijam in dobrim praksam, ki ponujajo lokalne odgovore na krizne razmere v Sloveniji. Osnovna logika nagrade zlati kamen je torej, da so izbrane občine nosilke dobrih praks, ki vplivajo na boljše življenje ljudi. S svojim delom, razvojnimi prijemi in projekti naj bi bile dober zgled za druge. Občina Postojna je prejemnica letošnjega priznanja zlati kamen iz treh osnovnih razlogov: prvič, ker ima preprosto in jasno razvojno vizijo, ki jo dosledno izvajajo, drugič, ker se pri razvoju močno opirajo na lastne vire, in tretjič, ker so imeli dovolj poguma in širine, da so znali te vire utrditi z zglednim javno-

zasebnim partnerstvom. Vse to so pomembna sporočila za finančno zahteven čas,« še piše v obrazložitvi nagrade v reviji Zlati kamen.

Kako pa deluje Strokovni svet Zlati kamen? Strokovni svet pregleda dostopne razvojne dokumente za 211 slovenskih občin, ki obsegajo strategije, sezname projektov, proračun z načrtom razvojnih programov in izbrane članke v občini. Izvede tudi anketo o protikriznih strategijah, kvalitativno analizo s pomočjo podatkov v bazi ISSO (Informacijski sistem slovenskih občin) in indeksa ISSO. Ta indeks meri doseženo raven kakovosti bivanja in tako do neke mere osvetljuje uspešnost preteklih razvojnih strategij v občini. Strokovni svet opravi tudi celovito analizo, ki sistematično pretresa raven strateškega upravljanja, politične kulture in celovitost aktivnosti občine. Seveda pa se Strokovni svet Zlati kamen posvetuje tudi med občani in v ta namen izvede anketo. »Strokovni svet je najvišje strokovno telo v sistemu Zlati kamen, trenutno pa ga sestavlja 10 strokovnjakov s treh slovenskih univerz, podjetji in ustanov, deluje pa povsem neodvisno,« poudarjajo vodilni v projektu Zlati kamen.

Ob koncu prireditve je župan Občine Postojna Jernej Verbič presenetil z darili Postojnske jame, ki jih je prispeval Marjan Batagelj, jubilejnimi kovanci za dva evra, ki so jih pri Postojnski jami izdali ob 800-letnici prvega obiskovalca jame, in jih podaril županom preostalih petih občin finalistk.

Zlati kamen zdaj krasi županovo pisarno in priča o tem, da so tako županove odločitve kot tudi delo njegovih strokovnih sodelavcev privedli do prestižnega naziva razvojno najprodornejša občina v Sloveniji. Kajti naš župan Jernej Verbič ne obljublja, temveč zagotavlja.

Najprijaznejša računalniška trgovina!

Nudimo vam ugodne cene računalnikov, računalniške opreme, tiskalnikov in potrošnega materiala, hiter in kvaliteten servis, garancijo na zadovoljstvo in obročno plačevanje vse do 36 obrokov.

calculus
Najprijaznejši računovodski servis.
info@calculus.si, Tel.: 031 766 800

BRIGADA
Prilicni oblikovalski, oglaševalski in spletni izdelki
www.brigada.si

KLIK SHOP

- Popravila in servis računalnikov in računalniške opreme
- Prodaja novih in rabljenih računalnikov
- Prodaja tiskalnikov in ostalega računalniškega materiala
- Ugodne cene tonerjev in kartuš...

Obiščite nas na Tržaški 50a v Postojni vsak dan od 9.00 do 12.00 ter od 13.00 do 17.00 ure. Tel: (05) 720 48 88, info@klikshop.net

Kolaž dogodkov iz meseca marca

Bralne korenine v Matenji vasi ↑

V zadnjih letih delovanja štivanske šole so se v tako imenovanem Tednu naše knjige po vaseh vršila predavanja o knjigi in bralni večeri. Učenci so prodajali knjige po vseh hišah in tako tudi oni prispevali k dokupu knjig za Ljudsko knjižnico Matenja vas, ki je bila sicer ustanovljena že v začetku prejšnjega stoletja. Knjige častitljivih letnic so se do danes ohranile v Štivanu. Razvejane bralne korenine so z obiskom potujoče knjižnice na sredi vasi zrasle v vsakomur dosegljivo sodobno izbiro literature. Bibliobus poveča kultiviranost okolja. (Danica Hrovatin Šabec)

↑ Predstavniki Olimpijskega komiteja Slovenije pri županu

Župana Občine Postojna Jerneja Verbiča so obiskali predstavniki Olimpijskega komiteja Slovenije. Delegacijo je vodil slovenski ambasador za strpnost in fair play v športu Miro Cerar, ob njem pa so se pogovorov udeležili še predsednica Komisije za zamejski šport pri OKS Sonja Poljšak ter predstavnika slovenskih športnih zvez v Italiji (Martin Maver) in v Avstriji (Ivan Lukan). Srečanju je prisostvoval tudi tajnik Športne zveze Postojna Tomo Tiringler. Beseda je tekla o organizaciji 37. srečanja slovenskih športnikov obmejnih dežel, ki bo v Postojni med 21. in 22. junijem 2013. Načrtovana so tekmovanja v košarki, odbojki, namiznem tenisu in nogometu, gre pa za tekmovke in tekmovce, ki so stari 15 let. Na srečanju že tradicionalno sodelujejo ekipe Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, Slovenska športna zveza s Koroške in Zveza Slovencev na Madžarskem.

Letni zbor postojnskih letalcev ↓

Pred začetkom letošnje letalske sezone so se člani AEROKLUBA POSTOJNA zbrali na rednem občnem zboru. Ocenili so, da je bilo leto 2012 uspešno tako na športnem področju in organizaciji letenja kot tudi v samem delovanju kluba.

V preteklem letu so uspešno izvedli že tretje Vikend jadralno tekmovanje. Udeležilo se ga je 24 pilotov iz slovenskih aeroklubov. Na tekmovanju so preleteli približno 9500 km in s tem potrdili, da je tudi Postojna dobro izhodišče za prelete jadralnih letal. Sicer pa so se udeležili tudi Državnega jadralnega tekmovanja v Murški Soboti, na katerem je član Boštjan Rudolf z letalom Elan DG-100 zasedel odlično 5. mesto. Tudi v točkovanju Državnega prvenstva v preletih so Postojnčani dosegli eno tretje in eno prvo mesto.

V letalski šoli, ki deluje v okviru aerokluba, so v lanskem letu v jadralni sekciji opravili skoraj 600 ur letenja, pridobili 5 novih licenc jadralnega pilota, organizirali začetniški jadralni tečaj in izšolali dva motorna pilota. V skrbi za varno letenje so precej finančnih sredstev namenili reševalnim padalom, izboljšanju poletno-pristajalne steze ter ureditvi stavb in okolice letališča.

Imenovan je bil nov upravni odbor, ki mu predseduje novi (in hkrati stari) predsednik Miha Matevžič, in potrdili plan dela za leto 2013. (Andrej Bratož)

Ob dnevu artilerije proslava v Vojašnici barona Andreja Čehovina ↑

Eden izmed devetih rodov Slovenske vojske je artilerijski rod, svoj praznik pa praznujejo v spomin na dan, ko se je rodil baron Jurij Vega, ki je bil med drugim tudi konstruktor artilerijskega orožja in avtor mnogih artilerijskih pripomočkov. V Vojašnici barona Andreja Čehovina v Postojni je bila ob tem dnevu proslava, ki so se je udeležili predstavniki Slovenske vojske, Ministrstva za obrambo RS in lokalnih oblasti. Med njimi sta bila tudi župan Občine Postojna Jernej Verbič in Občine Divača Drago Božac ter drugi gostje, posebej pa se je številnih pomembnih gostov razveselil poveljnik vojašnice v Postojni polkovnik Robert Glavaš.

Modelarji društva »Betal« polni načrtov ↑

Glavna tema letošnje skupščine modelarskega društva »BETAL« iz Postojne je bila ocena, kaj je bilo v tem letu že narejenega in kaj še bo. Predsednik društva Sašo Šantelj je v svojem poročilu izčrpno nanizal uspehe in težave kluba: »Najbolj smo ponosni na vzgojo mladih modelarjev, za katere že nekaj let uspešno izvajamo modelarski tečaj na šoli Antona Globočnika v Postojni. Veliko skrb v klubu posvečamo tako tekmovalnim dosežkom kakor tudi organizaciji različnih modelarskih tekmovanj. V ta namen že več let organiziramo poletni tabor, kjer se mladi izpopolnjujejo v tehniki letenja, poznavanju aerodinamike in gradnji letalskih modelov. Da bo letenje tudi v tem letu uspešno pa moramo temeljito sanirati vzletno-pristajalno stezo na domačem letališču pri vasi Zagon,« je povedal Sašo Šantelj.

V tem letu bodo poleg redne dejavnosti organizirali tudi predstavitev njihovega dela ter se udeležili različnih tekmovanj in srečanj po Sloveniji. Vse tiste, ki bi radi поблиže spoznali delo društva modelarjev »BETAL« pa vabijo, da jih obiščete na njihovi spletni strani www.betal.org. (Andrej Bratož)

»Naj bo radosten naš dan, z zlatim soncem obsijan« ↓

Društvo upokojencev Postojna je ob dnevu žena pripravilo literarni večer, udeležili pa so se ga ljubitelji lepe besede in pesmi ter napolnili Zeleno dvorano Društva upokojencev. Zadonela je stara ljudska pesem, ki jo v besedi in pesmi ohranja kvartet VEMM. Predsednik DU Postojna Franc Koščak je v nagovoru opisal pomen praznika dneva žena nekoč in danes, recitatorji so obudili spomin z recitacijami. (Društvo upokojencev Postojna)

Zbor Društva invalidov Postojna

Društvo združuje 330 rednih in 49 podpornih članov, na zboru pa je bilo prisotnih 61 članov društva in 19 gostov. Na zboru je predsednica DI Andreja Mihelčič podala poročilo o delu društva za leto 2012 in plan dela za leto 2013. Iz poročila je razvidno, da je bil v preteklem letu največji poudarek na izvajanju posebnih socialnih programov. Prisotne je v svojem nagovoru pozdravil in za uspehe čestital župan Občine Postojna Jernej Verbič in med drugim dejal: »Vaše društvo je pestro in dejavno, je živo, aktivno in uspešno. Je odraz vaše volje in vašega dela, usmerjeno proti ciljem, ki ste si jih zadali, in ukrojeno po željah, ki jih imate. Želim vam, da bi tako uspešno in dejavno nadaljevali tudi v prihodnosti.«

← Materinski dan z Urško

V Kulturnem domu Postojna so bile ob materinskem dnevu mamice deležne posebne pozornosti, saj jim je Plesni klub Urška Postojna v sodelovanju s Plesno šolo Urška že 14. leto zapored pripravil plesno prireditev v počastitev praznika vseh mamic. Za mamice občine Postojna, ki so dvorano Kulturnega doma Postojna napolnile do zadnjega kotička, je zaplesalo več kot 160 mladih plesalcev od 3 leta starosti naprej. Po končani prireditvi so otroci vse mamice v dvorani obdarili z vrtnicami.

← Večer pesmi in pričevanja, namenjen župnijam Slavina, Orehek in Matenja vas

Po desetih letih je v dekaniji Postojna potekal misijon, v okviru katerega je bil 14. marca 2013 v Štivanu po sveti maši večer pesmi in pričevanja. Na Škrablove orgle ja zaigral organist Leon Kernel. Večer so nadaljevali bratje kapucini in s tenkočutno pesmijo v oblačilih reda, ki mu pripadajo, skupaj pričali o njihovem življenju, vsak zase pa je povedal, kaj oz. kdo ga je do njegove izbire pripeljal. Preden sta se brata Matej Nastran in Klemen Verdev poslovila, sta se jima za destdnevno delo v župniji Matenja vas z globokim govorom zahvalila Irena Simčič in Marko Vadnjal. Misijonarja sta se razveselila košarice domačih dobrot in sprejela del kulturne dediščine Rakitnika in Grobišč. Za presenečenje so jima mladi izdelali zgoščenko s filmom o cerkvi v Matenji vasi in o pokrajini, ki jo je na prelepe fotografije ujela upokojena učiteljica OŠ Prestranek Jana Černač. *(Danica Hrovatin Šabec)*

Učenci OŠ Miroslava Vilharja za starše in obiskovalce →

Učenci 3. a in 3. b OŠ Miroslava Vilharja smo sredi marca pripravili prireditev za starše in druge obiskovalce. Pri delu sta nam zelo pomagali naši razredničarki Katja Hrenovec in Irena Šajn, z našimi koraki pri plesu pa se je trudila učiteljica Dolores Palinkaš. Na nastop smo se pripravljali zelo dolgo. Z obiskom nas je razveselila tudi ravnateljica Pia de Paulis Debevec. Plesali smo, peli, pripovedovali izštevance, deklamirali in se ob tem zelo zabavali. Gledalcem smo zaigrali tudi predstavo Lunino kraljestvo. Bili smo zelo veseli, ker nam je naš nastop zelo dobro uspel. Očitno pa so bili zadovoljni tudi gledalci, ki so nam zelo dolgo in bučno ploskali. Učenci kuharskega krožka smo se zelo potrudili in spekli piškote za vse obiskovalce. *(Lara Gašič, učenka 3. b razreda)*

V Slavini na ogled razstava poslikanih velikonočnih pirhov ↓

Kulturno društvo Slavina je v soboto pred cvetno nedeljo pripravilo kulturno prireditev z odprtjem razstave poslikanih pirhov slikarja Borisa Šorca, ki se je v Slavini že predstavil z likovno razstavo »Slike izpod prahu«. Letos je predstavil zbirko velikonočnih pirhov, svoj prispevek pa so dodali še otroci iz vrtca in učenci OŠ Prestranek. Večer je bil polepšan s petjem vokalne skupine Slavina ter recitacijo, plesom in glasbo učencev OŠ Prestranek. *(Nežka Spinelli)*

Dve stoletji in pol ↑

Pred 250. leti rojenemu Jožefu Zadniku so se na njegov rojstni dan v nedeljo, 10. marca 2013, Štivanci poklonili z recitacijo pomenljivih verzov z nagrobnika. Slečeni vsakršne obleke kažejo na kulturno omiko in duhovno razsežnost tistih, ki so mu jih l. 1829, ko je umrl, zapisali za zmeraj. Otroci so pokojnemu prižgali svečko. V deževnem popoldnevu so za obzidjem štivanskega pokopališča prebrali življenjepis človeka, ki je v Štivanu 19 let službeno delil sončne in senčne plati življenja soljudi. Rodil se je v zelo bogati družini, ki jo je prizadela tragična smrt enega izmed njenih članov. Jožef Zadnik je bil prvi kurat l. 1810 pravno ustanovljene kaplanije za vasi Grobišče, Rakitnik in Matenjo vas. *(Danica Hrovatin Šabec)*

Priložnostna poštna znamka prvega podzemnega poštnega urada na svetu →

Pošta Slovenije je v sodelovanju s Postojnsko jamo d. d. in Filatelistično zvezo Slovenije pripravila promocijo priložnostne poštne znamke na temo prvega podzemnega poštnega urada na svetu, ki je bil v Postojnski jami. Pošta Slovenije je priložnostno poštno znamko izdala skupaj z Avstrijsko pošto.

Slovesna predstavitev je bila v Koncertni dvorani Postojnske jame. Poleg predsednika upravnega odbora Postojnske jame d. d. Marjana Batagelja in člana posloводства Pošte Slovenije Vinka Filipiča so se promocije udeležili tudi veleposlanik Češke republike v Sloveniji Petr Voznica, poslanec Državnega zbora RS Samo Bevk, župan Občine Postojna in državni svetnik Jernej Verbič, namestnik avstrijskega veleposlanika v RS Günther Šalzmann, predsednik Filatelistične zveze Slovenije prof. dr. Peter Suhadolc ter drugi predstavniki Filatelistične zveze Slovenije, Avstrijske pošte, avstrijske filatelistične zveze in drugi ljubitelji znamk.

Šola za starše »Imamo najstnika« ↓

V letošnjem šolskem letu je bila na OŠ Antona Globočnika Postojna izvedena šola za starše z naslovom "Imamo najstnika", in sicer v obliki štirih srečanj od novembra do marca. V šolo se je prijavilo 17 staršev, katerih otroci obiskujejo 6.–8. razred. Delo je potekalo v obliki delavnic, ki so staršem omogočile uvid v lastno vzgojo, načine vzgajanja, komunikacijo ter nagrade in kazni. Izvedena je bila tudi anketa med učenci o tem, kako vidijo vzgojo svojih staršev, s čim jih nagrajujejo in kaznujejo. Podelili so jim tudi ocene za njihovo vzgojo.

»Starši ugotavljajo, da se stili vzgajanja nenehno spreminjajo in razlikujejo v glavnih poudarkih vzgajanja. Spomnili so se sebe kot najstnika in svojih staršev ter se poskušali postaviti v današnji svet, ki otroke vsak dan zasipa z mnogimi, tudi nepotrebni informacijami. Preko nenehnega nadzora smo ugotovili, da se najstnice močno razlikujejo od najstnikov, saj so zahtevnejše in potrebujejo več pozornosti staršev, kar pa ti pogosto ne zmorejo. Ustvarjanje vzdušja, kjer se najstniki počutijo varni, da povedo, kaj čutijo, in pa moč, da najstnika zmoremo aktivno poslušati, so temelji za dober odnos. Najstnik tako lažje sprejema pravila, vrednote in stališča. Prav tako pa je izrednega pomena naš način komuniciranja z otrokom, ki naj bo tak, da "pušča odprta vrata", torej poslušamo, sprejemamo, sodelujemo in jasno izrazimo naša pričakovanja ter tudi pohvalimo. Najtežji del vzgoje pa se staršem zdi doslednost, torej vztrajanje pri svojih zahtevah, pričakovanjih, odločitvah in kaznih. Teža pogosto starši ne zmorejo in popustijo, kar najstniku omogoča rušenje pravil in dogovorov. Prevzamejo jih čustva, otroci se jim smilijo ali pa so starši kakšen dan preprosto preutrujeni za doslednost in je lažje popustiti,« so povedali izvajalki šole za starše šolski psihologinji Martina Kuzman in Petra Košnik.

Zahtevni projekt Turističnega društva Pudgura ↑

V lanskem letu se je Turistično društvo Pudgura prijavilo na razpis za evropska sredstva iz naslova NIP 2012 – Program za razvoj podeželja RS po pristopu Leader s projektom »Zaščita eksponatov zbirke starega orodja in naprav v kozolcu toplarju v Belskem« in na njem uspešno. Projekt je v celoti vreden 14.632,00 EUR. Ker društvo nima lastnih sredstev za vnaprejšnje financiranje projekta in tudi ne 15 % sredstev, ki jih moramo zagotoviti sami, nam je kot partner v projektu na pomoč priskočila Občina Postojna. Naš prispevek pri projektu je vloženo prostovoljno delo naših članov pri posameznih fazah projekta, predvsem pri zaščiti eksponatov. Pri pripravi na projekt smo spoznali, da člani nimamo potrebnega strokovnega znanja. Zato smo v dogovoru z Notranjskim muzejem v Postojni pripravili delavnico za vse, ki bodo v poletnih mesecih prevzeli skrb za zaščito starih predmetov in naprav, pa tudi samega kozolca. V soboto, 9. marca 2013, sta nas o tem poučila restavrator Peter Križman in etnologinja Magda Peršič. Pod njunim vodstvom smo očistili, zaščitili pred škodljivci in na koncu še z voskom oziroma taninom zaščitili preko 60 predmetov iz lesa in kovine iz naše zbirke na kozolcu. Ob tem smo predmete tudi spoznavali, ugotavljali, za kaj so se včasih uporabljali in kako se jim je po domače reklo. V prijetnem vzdušju je čas, namenjen delavnici, še prehitro minil in vseh 19 udeležencev je bilo enotnega mnenja, da so se veliko naučili. Predvsem pa so dobili veselje do ohranjanja starih predmetov. Ne samo za potrebe zaščite naše zbirke, ampak tudi za ohranitev predmetov, ki ponekod še vedno samevajo po podstrehah in ne vemo, kaj bi z njimi. Še posebej pa smo veseli, ker smo v svoje vrste z delavnico pritegnili nekaj novih, mladih obrazov. *(Vida Požar, predsednica TD Pudgura)*

Starostne spremembe ali demenca?

Izr. prof. dr. Aleš Kogoj, dr. med.

Eden izmed največjih izzivov zdravstvenih in socialnih služb razvitih držav je demenca. Demenca ne prizadene le bolnika, ki postane pozabljiv, temveč prizadene vso družino. Zaradi bolezni se človek, s katerim smo delili dobre in slabe trenutke, začne osebnostno spreminjati, postane lahko nestrpen ali celo žaljiv, ob tem neredko ne prepozna več svojcev. Človek, ki je bil ustvarjalen in samostojen, potrebuje pomoč bližnjih že pri običajnih dnevnih aktivnostih.

O cenjujemo, da je trenutno v Sloveniji 30.000 bolnikov z demenco. Vemo pa, da niso vsi deležni vseh oblik pomoči, ki so na voljo. Nekateri tudi zaradi prepričanja, da so bolezenske težave neizogibna posledica staranja. Treba je poudariti, da večina starejših lahko živi samostojno in nima nikakršnih duševnih motenj. Kljub temu ne moremo mimo dejstva, da ima skoraj desetina starejših demenco, zaradi katere je samostojno življenje prej ali slej popolnoma onemogočeno.

Številne različne bolezni lahko povzročijo nepopravljive spremembe v možganih, zaradi katerih se pokažejo motnje spomina, mišljenja, orientacije, razumevanja, računanja, sposobnosti učenja, sposobnosti besednega izražanja ali presoje. Kadar omenjene motnje vplivajo na običajne dnevne dejavnosti ali povsem onemogočajo samostojno življenje, govorimo o demenci.

Najpogostejši vzrok demence je Alzheimerjeva bolezen. Med pogostejšimi oblikami demence so tudi tiste, ki so posledica možganskih kapi. Demenca je lahko tudi posledica nekaterih telesnih bolezni. Nekatero bolezen, ki povzročajo demenco (a manjši del), lahko tudi uspešno zdravimo.

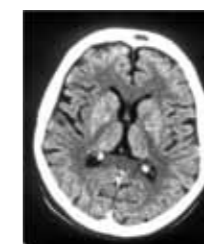
Znaki demence

Tudi nam, povsem zdravim, se lahko zgodi, da pozabimo na dogovorjeni sestanek ali telefonsko številko, še zlasti takrat, kadar smo zamišljeni, utrujeni ali zelo obremenjeni. Želenih stvari se običajno kasneje spomnimo. Bolniki z demenco pozabljajo dogodke zadnjih dni in tednov, vsaj v začetku bolezni pa se še spominjo dogodkov iz mlajših življenjskih obdobj. Zato ne vedo starosti, vedo pa še točen datum rojstva. V poznem stadiju bolezni pozabijo celo imena najbližjih svojcev.

Vsakomur se lahko zgodi, da se ne spomni ali ne pozna točne pomena kakšne narečne besede ali tujke. Kljub temu lahko ustrezno sledimo pogovoru. Pri bolnikih z demenco se besedni zaklad postopoma zmanjšuje. Ker ne najdejo ustreznega imena tudi vsakdanjega predmeta, predmet opišejo. Govor postane nepovezan in nerazumljiv. Sprva še razumejo kratke, enostavne stavke, v poznem stadiju pa ne razumejo več niti posameznih besed, vendar tudi tedaj še lahko zaznajo naša nebesedna sporočila.

Kadar smo zelo obremenjeni, naredimo napake tudi pri običajnih opravilih. Gospodinja lahko pomotoma strese v kavo sol. Zmota takoj opazi, če ne prej, pa po prvem požirku kave. Bolniki z demenco lahko pojedjo tudi pokvarjeno hrano. Različne predmete shranijo na povsem neustreznem mestu. Ne znajo več pravilno oceniti vrednosti zneska, ki bi ga radi porabili za nakup in tako nekritično zapravijo premoženje. Ne prepoznajo najbližjih sorodnikov in prijateljev, včasih niti lastne podobe v

ogledalu. Izgubijo se tudi v domači ulici, kjer so preživeli večino življenja, ne znajdejo se več v lastnem stanovanju. V hudem zimskem mrazu se odpravijo na sprehod v srcaji ali si oblečejo več srcaj in se jim to sploh ne zdi nenavadno.

Slika levo:
Možgani zdravega starejšega.

Slika desno:
Možgani bolnika z demenco.

Slika spodaj:
Težave z izražanjem.

DANA JE ČEHRTEE : DANA JECHN JETAHH
JUTR-IEŠEBHHTED : DANA JECHD JETHH
JUTRAREBNI TUTRIDDRI NANJE JE DREER DRENN
HOJA-HH-NSPET-SLOHA SNOV. HBEDEŠETNI
HMONV, BRACNA. L EL EDLSTO SSZDCNA SEUCŠ.
L.D. D. RIE, SKUPROPOSTINOZA DOLTAV.

Preventiva in zdravljenje

Višja je starost, večja je verjetnost za nastanek demence. Pri bolnikih, ki so vse življenje intelektualno aktivni in ohranjajo tudi telesno aktivnost, se verjetnost za nastanek demence nekoliko zmanjša. Novejši podatki kažejo, da dejavniki tveganja za nastanek možganske kapi (večja količina holesterola v krvi, visok krvni tlak, sladkorna bolezen in drugi) verjetno predstavljajo tudi večjo nevarnost za nastanek Alzheimerjeve bolezni. Isto velja tudi za dolgotrajno, nezdravljeno depresijo. Dedne oblike demenc so redke. Če imamo ožjega sorodnika z demenco, se verjetnost za demenco sicer nekoliko poveča, to pa nikakor ne pomeni, da je ta neizogibna.

Nekatero (resda zelo redke) bolezni, ki povzročijo demenco, lahko ozdravimo. Večinoma lahko s sedanjimi zdravili začasno upočasnimo napredovanje demence in ublažimo bolezenske znake. Pomoč bolniku z demenco je lahko bolj omejena zaradi naših napačnih prepričanj in predsodkov kot pa zaradi pomanjkanja možnosti, da bi lahko ustavili bolezenski proces. Ob vsakem dvomu, ali gre za demenco, ne odlašajte s pregledom pri zdravniku.

Tisoč nedeljskih vzponov na Nanos →

V zgodnjem jutru na cvetno nedeljo je Franc Žigman (po domače Mrkacov Franc) iz Koč izpolnil osebno zavezo, ki jo je sprejel pred natanko devetnajstimi leti in dvanajstimi tedni. Glasila se je: »V naslednjih letih se bom tisoč zaporednih nedeljskih juter povzpela na vrh Nanosa!«

Na dan tisočega vzpona, ko se je v dolini šele prebujal dan, je skupina Kočanec na vrhu Nanosa pričakala junaka primorske gore. Topli stiski rok zbrane družbe, čestitke in zdravica so bili za delovnega, skromnega in redkobesednega Franca presenečenje, ki ga očitno ni pričakoval. Za slavje ob tem izjemnem dogodku so poskrbeli tudi Frančevi planinski znanci »jutranjiki« (oz. »plezalci« kot jih je poimenoval), s katerimi se je na poti v dolino v teh letih srečeval, in gostoljubni skrbniki Vojkove kočice na Nanosu. S knjižnim darilom z osebnim posvetilom je Franca Žigmana obdaril župan Občine Postojna Jernej Verbič, člani Kulturno-športnega društva Koče pa so Francu ob tej priložnosti izročili plaketo, s katero so ga razglasili za častnega člana s posebnimi zaslugami. Vsi, ki Franca osebno poznamo, mu poleg čestitke za tisoč zaporednih nedeljskih vzponov na Nanos želimo, da bi še naprej ostal tako klen in zvest naši ljubi gori. (M. Lenarčič)

← Srečanje Spominčica dobro obiskano

V sejni sobi Kulturnega doma v Postojni je bilo v marcu predavanje z delavnico na temo spomina oziroma pozabljanja in prepoznavanja prvih znakov demence ter težav svojcev pri sobivanju z demencnim bolnikom. Srečanje je bilo organizirano v sodelovanju z Občino Postojna in s Slovenskim združenjem za pomoč pri demenci – Spominčica. Združenje je leta 1997 ustanovil dr. Aleš Kogoj, dr. med., specialist psihiater, sedanjí predsednik Spominčice. Srečanja so se ob osebju, ki se profesionalno ukvarja z nego demencnega bolnika, udeležili tudi svojci oseb z demenco, osebe, ki imajo mogoče že blage začetne težave s spominom, pa tudi posamezniki, ki si želijo pridobiti ali razširiti znanje o tej vse pogostejši bolezni. Ob zaključku srečanja je bila napovedana ustanovitev skupine za (samo)pomoč tudi v Postojni. Delovala naj bi predvidoma vsak 2. torek v mesecu ob 18.00 uri.

Podrobne informacije na tel. 040 899 743 med 19.00 in 20.00 uro. (Daljši prispevek o demenci objavljamo v rubriki Zdravje.)

[FOTONATEČAJ]

ZMAGOVALNA FOTOGRAFIJA MAREC 2013

Ime fotografije: "Doolga zima"

Avtor: Jaka Gnezda, Stjenkova 2, 6230 Postojna

Avtor objavljene fotografije prejme knjižno darilo Občine Postojna, ki ga prevzame na naslovu:
Občina Postojna, Ljubljanska 4, 6230 Postojna.

Izbrana fotografija gre v finalni izbor!

Ostale prispele fotografije ostajajo v konkurenci do zaključka natečaja, ki bo trajal do 25. 06. 2013.

Jubilanti so nas vedno veseli

Predstavniki Društva upokojencev Postojna s svojim prednikom Francem Koščakom vsako leto na domu redno obiščejo kakšnega starejšega člana ali članico. Ob visokem in okroglem jubileju (90, 95, 100 let) mu ob priložnostnem darilu zaželimo vse najboljše, tudi zapojemo in se z njim zadržimo v kratkem pogovoru z obveznim obujanjem spominov na preteklost. Kot prve letos smo se spomnili zgovorne Marije. V isti ulici, kot so klubski prostori DU Postojna, namreč živi Marija Uhelj, ki je 1. marca 2013 v krogu družine in vnukov napolnila 90 let. Letošnja jubilarntka je bila leta 1923 rojena v vasi Gabrje na Vipavskem kot tretja med enajstimi otroki. V Postojno je prišla že leta 1951, se trikrat selila, nazadnje leta 1965 v na novo zgrajeni dom, kjer živi še sedaj. Je mati treh otrok. *(DU Postojna)*

Misli o delu

Brez dela le klošar še živi, ob delu srečni smo mi vsi. Snežnik in Rožnik sta za dni brezdelne, ko nabiramo moči.

Delovni plakat

Plakat je super delo, ki dušo naredi veselo. Postojni sem ga podarila, ki mi je prostor izborila. Plakat je še dvojino dal, delovno se razigral.

Delovna ročica

Katera jo ima? Postojnska jo ima. Doseže pač kaj z njo? Prelepo vrtnico. Popotniku počitek. Prišleku papirni zvitek. Postojncu da oddih in meni svetel stih.

(Marijanca Starc)

Odkrijte paket 9

Ujemite edinstveno priložnost. Samo do 30. aprila!

19,90 € na mesec

999 minut v vsa omrežja

999 SMS / MMS

999 MB

1 €* Sony Xperia T na Paketu* z opcijo Mega Plus

1 €* LG Optimus 4x na Paketu* z opcijo Mega Plus

Si.mobil Postojna
Tržaška 4, 6230 Postojna
m: 040 411 631, t: 05 7202 300, f: 05 7202 301
e: postojna.simobil@studioproteus.si

Tudi za samostojne podjetnike in podjetja.

simobil.si

Več informacij dobite na pooblaščenem prodajnem mestu Si.mobil Postojna.

Kulturni utrip meseca marca

SHOCKA ZOOLOO na odru Kulturnega doma Postojna →

Kulturni dom Postojna je tokrat gostil renomiranega basista in funk legendo TM STEVENSA in njegov bend SHOCKA ZOOLOO (ZDA) z Neilom Zazom na kitari in T. C. Tolliverjem na bobnih, kar je velika redkost na slovenskih odrih in poseben dogodek za Postojno. Da smo bili priča tako energičnemu nastopu skupine, gre zasluga njihovemu prijatelju iz Ilirske Bistrice Franetu Smrdelu. Ta se je s kratkim nagovorom zahvalil županu Občine Postojna, da se je odzval in prisluhnil koncertu ter za pomoč pri pripravi in izvedbi tega koncerta, namenjenega predvsem mladim.

Kot predskupina je nastopila metalna zasedba »Rotacija« iz Ilirske Bistrice. Štirje mladi glasbeniki si z že veliko znanja na instrumentih utirajo pot na glasbeno sceno. Tudi oni so z udarnim nastopom naredili dober vtis na publiko, dodatno pa jih je ogrel nastop italijanskega kitarista z virtuoznimi solističnimi vložki, ki se je skupini pridružil ob koncu nastopa.

Kralj funk-metal bassa TM Stevens je s svojim fantastičnim bandom SHOCKA ZOOLOO eden najboljših basistov in izvajalcev vseh časov. Zaslovel je kot član zasedb Jamesa Browna, igral pa tudi pri Joeju Cockerju, Tini Turner, Steve Vaiju in kot redni član skupine The Pretenders. Igral je že z Madonno, Milesom Davisom, Jamesom Brownom (s katerim je pel uspešnico Living in America), Billyjem Joelom, Little Stevenom in drugimi. Velja za botra funk-bassa, njegov odski nastop je energičen z veliko sodelovanja in animacije z mlado publiko, kar je bilo slišano in videno tudi na odru postojnskega kulturnega doma. S svojim fantastičnim »groovom« je publiko držal v napetosti ter jo uspel dvigniti na noge, da se je s petjem in ploskanjem vključevala v njegov nastop ves čas koncerta. *(Miran Žitko)*

Aldo in Micika šokirala ter nasmejala ↓

Odlična igra domačina Renata Jenčka v vlogi Primorca Alda Sosiča in štajerske »lūkarc« Micike, ki jo je odigrala Mojca Partljič, je gledalce v Kulturnem domu Postojna nasmejala, pa tudi šokirala. Avtor dela Tone Partljič pravzaprav obnavlja spomin na preseljevanje Primorcev na Štajersko (zlasti v Maribor) v prejšnjem stoletju. Socialna komedija ima nostalgichen čustveni in zgodovinski naboj, ki ga z lahkoto uvrstimo tudi v današnji čas. *(Miran Žitko)*

← Odlične flavtistke iz Postojne

V Brežicah je bilo državno tekmovanje v flavti v kategoriji I. A. Tekmovali sta tudi dve učenki Glasbene šole Postojna mentorice Suzane Furlan Mitev. Srebrno plaketo sta si priigrali Lara Gašič in Metka Črnugelj.

V Beogradu pa je bilo 10. mednarodno tekmovanje mladih glasbenikov. Visoke ocene in nagrade so si tam priigrale tudi tri učenke flavte Glasbene šole Postojna učiteljice Suzane Furlan Mitev: Metka Črnugelj (predkategorija A, PRVA NAGRADA in LAUREAT – 99,20 točk), Lara Gašič (predkategorija A, PRVA NAGRADA, 98,20 točk) in Rebeka Mislj (predkategorija B, PRVA NAGRADA, 95,60 točk).

Počitniške delavnice v galeriji Na vogalu ↓

Otroci v občini Postojna so bili tudi med zimskimi počitnicami ustvarjalni. Vsak dan (razen v petek) so se zbrali v Galeriji na vogalu, kjer so lahko ustvarjali slike, lutke in tudi darilca za mame.

Primorska poje v Postojni ↓

V postojnskem Kulturnem domu je potekal tretji od dvajsetih koncertov letošnje revije "Primorska poje", ki že 44. po vrsti od začetka marca do konca aprila odmeva po primorskih pevskih odrih. Tudi letos so organizatorji (Zveza pevskih zborov Primorske, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti in zamejske kulturne organizacije) prireditve posvetili pomembnemu dogodku iz slovenske zgodovine – 300-letnici Tolminskega upora, ki se je začel ravno tako v mesecu marcu in je bil zadnji kmečki upor na Slovenskem pred velikimi reformami, ki jih je uvedla Marija Terezija.

Na postojnskem odru je zapelo 6 pevskih zborov in skupin: ŽeVS iz Šmihela pri Pivki, Moška MoVS fantje spod velba iz Goč pri Vipavi, ŽePZ Rože iz Nove Gorice, Oktet Godovič in Portoroški zbor. Posebej velja omeniti zbor, ki se revije udeležuje šele drugo leto in je na postojnski oder prišel iz zamejstva. Tistega na drugem koncu Slovenije, iz Porabja. To je bil Komorni zbor zveze Slovencev na Madžarskem.

Revije sta se udeležila tudi tajnik Zveze pevskih zborov Primorske Ivan Tavčar in njen predsednik Anton Baloh, ki je občinstvu in vsem sodelujočim v duhovitem pozdravnem nagovoru nanizal kup zanimivih podatkov o reviji in pevskem dogajanju na Primorskem.

Postojnski koncert je pripravila domača območna izpostava JSKD ob finančni podpori Občine Postojna. (Silva Bajc, JSKD RS izpostava Postojna)

Pravljica o zlati roži ↓

Postojnske otroke je v Kulturnem domu Postojna obiskala »zlati roža«, saj je mesec marec tisti mesec v letu, ko se prične narava prebujati in pričnejo cveteti tudi rože.

Tokrat so si otroci (večinoma v spremstvu staršev) ogledali in slišali Pravljico o zlati roži. V ta svet jih je popeljala avtorica Melita Osojnik, ki jih je s svojim lepim glasom skozi pesmice popeljala v pravljico. Poleg tega so otroci skozi glasbo spoznali velike glasbene mojstre, ki so poleg velikih del ustvarjali tudi za otroke. To so bili Pergolesi, Tegner, Mozart, Gretry in Mendelssohn.

Po predstavi je sledilo prijetno druženje v avli Kulturnega doma Postojna, kjer so uživali v ustvarjalnih delavnicah. Otroci so že med predstavo ugotovili, da brez sonca tudi rože ne bi cvetele, zato so na delavnicah iz kartona ustvarili vsak svoje sonce in ga odnesli domov. (Miran Žitko)

← Predstava Star fotr udeležence spravila v smeh s težavami starostnika

Monokomedijo o spopadanju s staranjem in o vlogi dedka oziroma »starega fotra« si je zamislil Islandec Bjarni Haukur Thorsson. Po izvorni zgodbi je monokomedijo za slovenski prostor priredil in režiral Jurij Zrnec. Starega »fotra« odlično uprizori naš stari znanec Janez Hočevar – Rifle. Predstava se začne s kratkim predfilmom, v katerem Rifle oceni, da »življenje šiba kot raketa«, v vlogi njegove žene (s katero sta, tako Rifle: »poročena sto let«) pa nastopa igralka Polona Vetrh.

Monokomedija je sicer zasnovana napol avtobiografsko. Žena in trije otroci so fiktivni, igralec pa vseeno nastopa kot Janez Hočevar – igralec, zato skozi anekdote velikokrat izpostavi svojo prepoznavnost.

Vsekakor je slovenska publika željna komedij, saj je predstava Star fotr povsod odlično obiskana predstava, Postojncani pa to pravilo le potrjujejo. V predprodaji so bile že veliko pred predstavo namreč prodane vse vstopnice, tudi z nameščanjem dodatnih sedežev pa prostora ni bilo možno omogočiti vsem, ki bi si jo želeli ogledati. Lahko bi rekli, da je Kulturni dom Postojna zares »pokal po šivih«. Še posebno ob izbruhih smeha, ki so se vrstili skozi vso predstavo.

Ob dnevu žena v Notranjskem muzeju Postojna odprli razstavo Čakanja ↑

Večna tema čakanja nas v časovnem loku popelje od Cankarjeve skodelice kave do današnjih žena, mater in deklet, ki ne glede na številna čakanja prispevajo k boljši in pravičnejši družbi.

Čakanje je v življenju starša vsakodnevni izziv. Spremljanje otrok pri izvajanju opravil, kot je samostojno oblačenje ali umivanje, se razvije v čakanje pri različnih popoldanskih dejavnostih. Bežni vpogled v dogajanje za sicer zaprtimi vrati čakajočega puisti na različnih hodnikih, ki v trenutku, ko otrok vstopi, postanejo njegovo vse: njegova ura bivanja, njegova domišljija, počitek, dolgčas, nervoza. Stol, ki je udoben ali ne, miza, ki je ali je sploh ni, in drugi starši, ki čakajo. Misel, da v tem času lahko še kaj narediš, je pogosto iluzija, saj je opravljena naloga pravočasnega prihoda naenkrat končana in zaprta vrata nikakor ne delujejo kot nagrada za uspeh. Notranjega vzhičenja ne moreš deliti z nikomer in nima več namena. Sesedeš se in čakaš. Uro ali več. V takem trenutku se zdi, da je čakanje samo sebi namen in da drugega smisla sploh nima. In če ostaneš na hodniku pred zaprtimi vrati, ti družba s poslušom omogoči, da se razvajaš (pogosto kot cena stola, na katerega si se sesedel) bodisi na avtomatu ali pri natakarju, kjer naročiš »kavo«, tisto vedno isto ali pa vedno drugačno in imaš tako še dodaten občutek možnosti izbire. A hodnik in zaprta vrata te jasno spomnijo, da ponavljajoča se kava iz dneva v dan in iz tedna v teden ni navdih trenutka in ni razvada, ampak trenutek zadrege in ritual, ki se ritmično ponavlja.

Pričakovanja starša so jasna: nasmeh, zadovoljstvo in s tem priznanje obstoja (v tej funkciji) skozi oči tistega, ki te definira, torej otroka. Takrat je skodelica kave polna in popolna. In če spremljaš otroka trikrat na teden na plavanje, dvakrat na teden v glasbeno šolo in enkrat na teden k tujemu jeziku, popiješ ob tem vsaj štiri skodelice kave tedensko. Ko to pomnožimo s približno 10 meseci in odštejemo počitnice, praznike in druge odsotnosti, dobimo rezultat: 144 skodelic kave letno.

Razstava Čakanja je postavljena v muzejski prostor, ki je bil namenjen kavarni, vendar kot tak še ni zaživel. Razstava bo odprta do sredine maja 2013. (DEJAN VONČINA, Notranjski muzej Postojna)

ENERGETSKO SVETOVALNA PISARNA POSTOJNA

Trg padlih borcev 5 (nad knjižnico Bena Zupančiča Postojna) v sobi št. 9 (v mansardi). Urnik: vsak četrtek od 16:00 do 19:00, ob predhodni najavi na telefonsko številko 05 728 07 30 (vsak delovni dan od 8:00 - 14:00).

Likovni deli v Narodni galeriji ↓

Akademsko slikarka Tanja Milharčič je pred kratkim kot mentorica likovnega krožka na Osnovni šoli Miroslava Vilharja na natečaj Narodne galerije Ljubljana poslala deli dveh učenec omenjene šole, ki sta pri likovnem krožku naslikala slike po predlogu slike slovenskega slikarja Ferda Vesela z naslovom Mušnice iz leta 1926 in 1928. V Narodni galeriji Ljubljana so izbrali 200 slik izmed 1000 prispelih. Med njimi sta tudi deli, katerih ustvarjalca sta Matevž Mulec in Tomaž Lenarčič z OŠ Miroslava Vilharja. Dela so bila razstavljena do konca marca.

Sljehernik v Postojni ↓

Komedija Sljehernik je v Kulturni dom Postojna privabila toliko gledalcev, da so dvorano napolnili do zadnjega kotička. V režiji Vita Tauferja so Sljehernika predstavili igralci: Iztok Mlakar, Marjuta Slamič, Rok Matek, Teja Glažar, Igor Štamulak, Radoš Bolčina, Ivo Barišič. Iztok Mlakar je tokrat dobil inspiracijo pri Hugu von Hofmannsthalu, ki je natanko pred sto leti za salzburški festival napisal Slehernika, igro o smrti bogatega človeka, katere motiv izhaja iz angleške srednjeveške moralitete (The Somonynges of Everyman). Mlakarjev sodobni Jožef Slehernik – Pepi je razpet med tu in onstran: tu pleše med Ženo, Revežem, Komporetom, Žandarjem, Putano ter sveto trojico, Pravnikom, Politikom in Finančnikom, onstran pa med Smrtjo, Bogom, Materjo in Hudičem. Bistvena razlika v razumevanju poante motiva pa se seveda vzpostavi v razpletu, saj junaka po vrtnčenju skozi moderne preizkušnje na koncu poti ne čaka odrešenje, ampak ...

Čestitke novorojenčkom
in njihovim staršem!

Med 25. februarjem in
21. marcem so na svet prijokali:

Sara, Vita, Tinkara,
Neža, Martin, Maks M.,
Lazar, Jakob, Rok,
Nik, Maks Z.

Vse najboljše,
dragi starostniki

Februarja so praznovali:

90 let in več: Žitko Marija, Uhelj Marija, Kalister Jožefa, Nevreden Marija Mirka, Stepan Peter, Sever Jožefa, Trkman Anton, Maver Evgen, Tegelj Čotar Ivana, Pavlovčič Marija.

80 let in več: Lemut Franc, Živic Marija, Hladnik Jožef, Januš Zorka, Poljšak Franc, Jošt Vasle Zlata, Balon Ivan, Jurca Zofija, Žele Franciška, Lešnjak Franc, Delak Angela, Petrovčič Marija, Kristan Adrijana, Vatovec Ana, Petrič Jerica, Kopač Marija, Milharčič Ljudmila, Vrkljan Olga, Hmeljak Roza, Batič Emilija, Kolenc Jožefa, Rogelj Albina, Dužnik Viktorija, Posega Miroslav, Simčič Jože, Geržina Viktorija, Turk Ivana, Križman Vida, Cej Jože, Marojevič Jožefa, Milharčič Danilo, Rožanc Angela, Blažek Pavla, Lavrič Emilija, Jarec Franciška, Milharčič Jožefa, Kolar Franc.

Program namestitve prikazovalnikov hitrosti VI VOZITE

Občina Postojna je konec lanskega leta izdelala program namestitve prikazovalnikov hitrosti »VI VOZITE« v občini Postojna za obdobje 2013–2016. Problematika prekoračitev hitrosti na določenih odsekih je bila s strani občanov večkrat izpostavljena, vendar pa je relativno visok strošek vzpostavitve sistema zavlekel realizacijo tega projekta tako, da se je pričel izvajati šele v lanskem letu. Prvi korak smo naredili s prijavo na razpis družbe Goodyear Dunlop Sava Tires d.o.o. in Agencije za varnost v prometu Republike Slovenije, kjer je Občina Postojna uspešno neodplačno pridobila prvi prikazovalnik hitrosti, ki je sedaj nameščen na Kosovelovi ulici v Postojni. Učinek prikazovalnika je bil takoj opazen, saj je večina prehitrih voznikov po opozorilu prikazovalnika zmanjšala hitrost, seveda pa je nekaj ekstremnih kršiteljev ostalo.

Med letošnjimi novoletnimi prazniki pa smo namestili prikazovalnika tudi na Reški cesti v Postojni v smeri AC priključka in v Dilcah pri postajališču Bolk. Oba prikazovalnika sta imela prvih 14 dni zaslon izklopljen, vendar pa sta vseeno izvajala meritve. Tako smo pridobili podatke o poteku prometa pred in po vključitvi prikazovalnikov. Ugotovili smo, da prikazovalniki ugodno vplivajo na izboljšanje prometne varnosti, saj se je število kršiteljev v Zalogu (teh, ki so vozili več kot 55 km/h) s 35 % zmanjšalo na manj kot 20 % voznikov. Prav tako se je za 4 km/h zmanjšala povprečna hitrost vozil, in sicer na 48 km/h. Pri Bolku se je število kršiteljev (teh, ki so vozili več kot 75 km/h) zmanjšalo z 32 % na manj kot 20 %, povprečna hitrost pa je s 67 km/h padla na 60 km/h.

Ne moremo pa trditi, da prikazovalniki vplivajo na najhujše kršitelje prometnih predpisov, saj so po namestitvi prikazovalnikov nekateri vozniki še vedno občutno prekoračili dovoljeno hitrost in vozili tudi s hitrostjo več kot 120 km/h. Pri Bolku je bila največja hitrost pred vklopom izmerjena kar 142 km/h, po vklopu pa 138 km/h. Občina Postojna namerava v nadaljevanju postaviti prikazovalnike hitrosti še na 10 lokacijah po občini, v letošnjem letu še na dveh.

Furman prepelje vsak dan skoraj 250 potnikov!

V marcu se je ponovno izvajalo štetje potnikov na mestnem avtobusu Furman, ki bo letos praznoval že svojo tretjo obletnico delovanja. Tokrat smo v enem dnevu našli skoraj 250 potnikov, kar je daleč največ po racionalizaciji izvajanja mestnega prometa v začetku leta 2012. Povečanje števila potnikov nam kaže, da so bile zadnje spremembe voznega reda konec letošnjega januarja uspešne in da je mestni avtobus Furman spet bolj priljubljen med prebivalci. Režijski obrat občine Postojna se bo še naprej trudil, da bo mestni avtobus čim bolj prilagojen potrebam potnikov in da jih bo pripeljal v čim večjem številu. Tako že načrtujemo, da bomo intervale voženj še skrajšali, in sicer s sedanjih 40 min celo na 30 min, kar bo še povečalo praktičnost uporabe mestnega avtobusa in upamo, da bo njegova priljubljenost še narasla. Vabimo vas, da uporabljate brezplačni mestni avtobus v čim večjem številu. (*Urban Pinter, vodja Režijskega obrata Občine Postojna, marec 2013*)

Sonaravni jamski turizem ohranja podeželje

V Društvu ljubiteljev Križne jame izvajamo projekt z naslovom Sonaravni jamski turizem ohranja podeželje. Ena od pomembnih aktivnosti v projektu je vračanje v stanje sedimentnih obal v Križni jami pri Ložu pred številnimi obiskovalci. V preteklosti so se obiskovalci jam s svojimi vesli opirali na sedimentne obale jamskega potoka in jezerc ter jih s tem uničevali in pospeševali erozijo jamskega sedimenta. Člani društva smo z glajenjem sedimenta pospešili naravni proces vračanja v predhodno stanje. (*Matej Kržič – vodja projekta SJTOP*)

ZAVOD
znanje
POSTOJNA, javni zavod

LJUDSKA
UNIVERZA
POSTOJNA

OE Ljudska univerza Postojna vabi na

TEČAJ IN IZPIT ZA VODITELJA ČOLNA,
ki bo potekal 6., 7. in 8. maja 2013.

Rok prijave: do PETKA, 26. aprila 2013.

Vsebina tečaja:

- osnove navigacije in motoroznanstva
- mornarska dela, večine in pomorski predpisi
 - priprava na izpit
 - izpit ob zaključku tečaja

Cena: 160 €

(vključuje predavanja, gradivo, pripravo na izpit in izpit)

Dodatne informacije:

S: www.lu-postojna.si

T: (05) 721 12 89 (Tina Bazjako, organizatorka izobraževanja)

E: tina.bazjako@zavod-znanje.si

Spet je tu TVU!

Mesec maj je tik pred vrati in kot vsako leto že tradicionalno s seboj prinaša festival znanja, ki ga poznamo pod imenom Teden vseživljenjskega učenja. Gre za najvidnejšo vseslovensko promocijsko kampanjo na področju izobraževanja in učenja, ki je namenjena spodbujanju pridobivanja znanja v vseh starostnih obdobjih, v raznolikih okoljih in po različnih poteh. Festival spremljajo številni promocijski, informativno-svetovalni, družabni in kulturni dogodki. Po Sloveniji se jih skozi cel mesec maj odvije kar okoli 5000. Letošnji vodilni tematici bosta namenjeni Evropskemu letu državljanov in Mednarodnemu letu sodelovanja na področju voda.

Na območni ravni ima vlogo koordinatorja mreže prireditelj v Notranjsko-kraški regiji tudi OE Ljudska univerza Postojna. Skupaj s številnimi organizatorji dogodkov se nam bo tako tudi letos uspelo pridružiti nacionalnemu gibanju in v našem lokalnem okolju na čim bolj prijeten, zabaven in pester način nagovoriti javnost in jo navdušiti za pridobivanje novih znanj in spretnosti.

Za več informacij o načrtovanih dejavnostih vas vabimo, da si ogledate program, ki ga v začetku maja lahko prejmete v tajništvo Ljudske univerze oziroma ga poiščete na naši spletni strani (www.lu-postojna@zavod-znanje.si).

LJUDSKA
UNIVERZA
POSTOJNA

OE Ljudska univerza Postojna vabi

k vpisu v usposabljanje za opravljanje izpit
za nacionalno poklicno kvalifikacijo
VARUH/-INJA PREDŠOLSКИH OTROK NA DOMU.

Info: 05 / 721 12 80; erika.svara@zavod-znanje.si

Napovedujemo!

V Notranjskem muzeju Postojna bomo ponovno postavili na ogled edinstven predjamski zaklad. Zakladno najdbo odkrito leta 1991 v kleti Predjamskega gradu sestavlja deset srebrnih in pozlačenih predmetov: sedem pivskih posod, solnica in dva svečnika. Bogato okrašeni predmeti so izdelki vrhunskih nemških in beneških zlatarskih in srebrarskih delavnic s konca 16. in začetka 17. stoletja.

Razstavo »Predjamski zaklad« si boste lahko ogledali med 19. aprilom in 10. majem 2013.

Ravnanje z odpadnimi deli invazivnih tujerodnih rastlin »japonski dresnik«

V zadnjem letu se je več občanov obrnilo na nas z vprašanjem: »Ali v Zbirnem centru Postojna sprejemamo tudi odpadne dele invazivne tujerodne rastline z imenom japonski dresnik?« Občane je skrbelo predvsem dejstvo, da je omenjena rastlina odporna na proces kompostiranja oziroma da le-to ne prepreči nadaljnega širjenja, katerega v podjetju PUBLICUS, d.o.o., Ljubljana prednostno uporabljamo kot končno oskrbo ravnania s kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odrezkom iz gospodinjstev. Ker se do sedaj še nismo srečali z omenjenim problemom, smo pristojno Ministrstvo za kmetijstvo in okolje RS povprašali o smernicah ravnanja z japonskim dresnikom. Najprej pa moramo razčistiti z nekaterimi osnovnimi pojmi.

Kaj je to invazivna tujerodna vrsta?

Invazivna tujerodna vrsta ali invazivka je po definiciji Konvencije o biološki raznovrstnosti tujerodna vrsta, ki se je ustalila na določenem območju in se širi ter s tem ogroža ekosisteme, habitate ali vrste. Definicija invazivne tujerodne vrste, ki jo uporablja Svetovna zveza za varstvo narave (IUCN), je širša in kot invazivne obravnava tujerodne vrste, ki ogrožajo zdravje ljudi, gospodarstvo in/ali domorodno biotsko raznovrstnost (od nekdanj prisotne rastlinske in živalske vrste).

Kaj je to japonski dresnik?

Japonski dresnik je invazivka, ki so jo v 19. stoletju kot okrasno rastlino iz Japonske v Evropo prinesli Nizozemci (okrasna rastlina v vrtovih in parkih). Kasneje so jo uporabljali tudi za utrjevanje brežin in preprečevanje erozije prsti ter kot krmno in medonosno rastlino.

Danes je rastlina razširjena po vsej Sloveniji, porašča pa predvsem bregove potokov in rek, vse bolj pa je prisotna tudi v urbanih predelih (zapuščene površine).

Zakaj je japonski dresnik problematičen?

Japonski dresnik je problematičen, ker izpodriva naravno rastje in zmanjšuje rastlinsko pestrost ter posledično spreminja videz kulturne krajine. V današnjem času zaradi svoje agresivnosti ogroža tudi opuščene obdelovalne površine in travnike, ki niso redno pokošeni.

Njegova največja »vrtilna« je, da ima izjemen potencial razmnoževanja. Rastlina tvori dolge podzemne korenike, ki se lahko močno razrastejo (do 3 metre v globino in 7 metrov v širino). Nove mlade rastline pa lahko poženejo že iz zelo majhnih koščkov korenike (koščki so lahko težki samo 5 gramov – velikost 1 centimetra). Poleg tega lahko nova rastlina zraste tudi iz posameznega stebelnega členka, ki se zakorenini v tla. Pri širjenju japonskega dresnika pomembno vlogo odigrata potoki in reke, ki s seboj prenašajo koščke rastline, pomemben dejavnik pa je postal tudi človek s svojim nepravilnim ravnanjem.

Kot zanimivost lahko korenike japonskega dresnika prodrejo skozi 5 centimetrov debele plasti asfalta oziroma lahko vidno poškodujejo tako ceste kot stavbe, nasipe, jezove in podobno.

Na kakšen način se odstranjuje japonski dresnik?

Za mlade rastline oziroma za manjše populacije, ki se šele začenjajo širiti, zadostuje fizično odstranjevanje. Gre za

težaven in dolgotrajen proces, kjer je potrebna redna večletna košnja nadzemnih delov rastline, puljenje mladih poganjkov in izkopavanje korenik. Tako obdelano rastišče dresnika lahko prekrijemo tudi s črno folijo ter s tem rastlini odvzamemo zrak in svetlobo oziroma preprečimo proces fotosinteze in nadaljnje rasti. Izjemna pazljivost mora biti namenjena ravnanju z odpadnim materialom, da se prepreči ponovna zakoreninjenost. Pri večjih populacijah z zelo razvejanim podzemnim sistemom korenik pa zgoraj opisano fizično odstranjevanje ne zadošča oziroma lahko s tem populacijo le omejimo in preprečimo nadaljnje širjenje. Za odstranitev večjih sestojev pride v poštev kemično odstranjevanje s pomočjo herbicidov (na primer nanašanje herbicidov glifosat na približno 5 centimetrov visoka pokošena stebela). Ravnanje s herbicidi mora biti izjemno previdno, saj lahko nenadzorovana raba tovrstnih sredstev negativno vpliva na okolico.

Kako ravnati z odstranjenimi deli japonskega dresnika?

Odstranjenih delov dresnika ne kompostiramo v domačem kompostniku, odstranjene odrezane nadzemne dele dresnika pustimo, da se popolnoma posušijo in porjavijo (pri sušenju moramo biti pozorni na to, da stebela niso v stiku z zemljo, saj iz kolenc lahko ponovno poženejo korenike in novi poganjki; priporočljivo je odlaganje na ponjave), posušene nadzemne dele rastlin odložimo v tipsko posodo za ločeno zbiranje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov oziroma jih oddamo v Zbirni center Postojna (tovrsten odpadek nato predamo ustreznemu podjetju v kompostiranje, kjer se izvaja tudi proces higienizacije, s katerim se kompost obdeli do te mere, da je varen za nadaljnjo uporabo), odstranjene podzemne dele ali spodnje dele izpuljenih stebel dresnika, ki se jih držijo korenike, odložimo v tipsko posodo za ločeno zbiranje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov oziroma jih oddamo v Zbirni center Postojna.

POZORI!

- Stebla je potrebno odrezati gladko in v enem kosu, da ne povzročimo trganja stebela in nastanka manjših koščkov, ki bi se lahko raztresli in ponovno razrasli.
- Posebna pazljivost je potrebna tudi pri prenašanju odstranjenih delov, saj lahko tudi tu pride do raztresanja materiala in posledično širjenja rastline.

Pregled marčevskih športnih aktivnosti

Brane Fatur

Košarka

Rekreacija

V postojnski športni dvorani SŠC je potekal zaključni del Rekreacijske košarkarske lige 2012/13, v kateri je od decembra lani do letošnjega marca ob sobotah nastopalo osem ekip, tudi iz Ajdovščine in Renč. V finalnem obračunu oziroma tekmi za prvo mesto, ki jo je bučno spremljalo približno 100 gledalcev, je postojnski Tropic Bar premagal ORO Met iz Pivke 61:45 (34:27). Za postojnsko ekipo so igrali: Mejak, Trdan, Lenassi, Jerman, Dramičanin, Olič, J. in T. Iskra, B. in M. Mihačič. Tekma za 3. mesto: Dolgi kabli (Postojna) : Gajbice (Ajdovščina) 52:42, za 5. mesto: Marjanca (Postojna) : Renc (Renče) 55:45, za 7. mesto: Orehek : Masiva Kara (Pivka) 58:51. Tri najboljše ekipe so prejele pokale in medalje, preostale le medalje.

Košarkarska ekipa Postojne

Postojnski košarkarji so v minulem obdobju v 2. SKL že odigrali vse prvenstvene tekme in vnaprej končali ligaško sezono, ki se bo sicer zaključila 14. aprila 2013. Po 18. krogu, ko je ekipo prevzel pomočnik Slavko Duščak (dosedanji trener Predrag Milović je po pričakovanju prestopil k prvoligašu Grosuplju), je Postojna odigrala sedem tekem. Predvsem končnico so odigrali v velikem stilu, saj so v zadnjih štirih tekmah (v enem tednu so odigrali kar tri) štirikrat zapored slavili. Zadnji izidi KD Postojna – Terme Olimia Podčetrtek (82:84) poraz v gosteh, UKK Koper (83:69) zmaga doma, Elektra GP Kranj (51:75) poraz v gosteh, Kolpa Črnomelj (81:73) zmaga v gosteh, Radenska Creativ Sobota (84:71) zmaga doma, Litija (71:64) zmaga v gosteh in Branik Maribor (86:75) zmaga doma. Predvsem so Postojnčani zelo dobro igrali na zadnji domači tekmi proti Prekmurcem, ko so vodili že za 26 točk, Savo Milovič pa je na tekmi zadel kar sedem trojk zapored. Postojna je sedaj sedma na lestvici, ima po dvanajst zmag in prav toliko porazov ter 36 točk, na tem mestu naj bi ostala tudi ob koncu prvenstva. Svoj cilj, ki je bil obstanek v ligi, je dosegla, vendar prihodnost postojnske košarke sedaj ni prav nič rožnata. Večina igralcev je namreč od drugod, domača je le peščica, pravega sponzorja ni na vidiku, zato je scenarijev za v bodoče kar precej. O oceni prvenstva in uvrstitvi v naslednji številki.

Košarka Postojna proti UKK Koper

V primorskem drugoligaškem obračunu so Postojnčani, ki jih je po nenadnem odhodu prvega trenerja Predraga Miloviča v prvoligaša Grosuplje prvič vodil njegov pomočnik Slavko Duščak, še drugič v sezoni premagali Koprčane (prvič 79:67). Zmaga domačih za 14 točk je povsem zaslužena, saj so bili boljši nasprotnik in razen treh izenačitev vodili ves čas dokaj zanimive tekme. V 39. minuti je Žiga Markus povišal na 83:64, kar je bila najvišja prednost domačih, v igro pa je tedaj prvič vstopil tudi kadet Erik Korošec. Koprčani, kjer so kar trije igralci igrali vseh 40 minut: Miha Markič, Boban Vuković (4 trojke) in Alan Prole (12 skokov), so dobili obe srednji četrtini in po učinkovitem zabijanju Markiča v 32. minuti močno zapretili ter znižali na vsega 62:61. Do popolnega preobrata na srečo domačinov ni prišlo, morebiti tudi zaradi poškodbe levega kolena centra Leona Šantlja že v drugi četrtini. Ko so ga v nadaljevanju nekako usposobili za igro, pa ni bil več »pravi«, kot je na tribuni dejal njegov oče, nekdanji odlični igralec Postojne Zlatko Šantelj. Nasprotno! Domači so na krilih Jureta Gabrovška, ki je prav na tej tekmi praznoval 20. rojstni dan (v spominu bo ostala njegova trojka s sredine igrišča za 32:17), nizom 12:0 minuto ušli in v 36. minuti povedli 74:61. Prednost so Postojnčani (predvsem po zaslugi jubilaranta Gabrovška) znali ohraniti do konca, pri gostih pa se je že poznala utrujenost, svoje pa so dodale tudi poškodbe in neizkušnost mladih igralcev.

Trener Postojne Slavko Duščak: »Čestitke igralcem za zmago in prikazano igro, saj smo igrali tako, kot smo se dogovorili. Vseeno bi za prikazano pobvalil organizatorja igre Jureta Gabrovška, ki je sam sebi dal darilo za rojstni dan. Zabalil bi se tudi dosedanjemu trenerju Predragu Miloviču, ki mi je zaupal vodenje ekipe do konca prvenstva.«

Streljanje

Konec meseca marca je v organizaciji ŠD EPIC Postojna na osrednjem strelišču na Dolenjski cesti v Ljubljani potekalo finale tradicionalne 36. dopisne strelske lige in finale 24. invalidske lige, kamor so se uvrstili najboljši posamezniki in ekipe iz šestih krogov redne dopisne lige. Z zračnim orožjem, puško

in pištolo je tekmovalo skoraj 230 slovenskih strelcev in strelk od dečkov do veteranov iz 35 strelskih, invalidskih in upokojenskih društev. Važnejši rezultati v prihodnji številki.

Turnir državnih lig v streljanju z zračno puško

16. in 17. marca 2013 je bilo v organizaciji Strelskega društva Črenšovci zadnje, in sicer 6. kolo državnih lig v streljanju z zračnim orožjem.

V 1. B državni ligi je v šestih turnirjih zmagala ekipa SD Postojna v sestavi Špela Kranjec, Živa Mihič in Gorazd Udovič, med posamezniki pa je z najboljšim rezultatom vseh kol 1. B lige zmagala Živa Muhič.

Med mladinci je ekipa SD Postojna zasedla 2. mesto, med posamezniki je zmagala Živa Muhič. Po šestih krogih je ekipa mladincev zasedla 4. mesto. Med posamezniki je osvojila prvo mesto in postala prvakinja lige Živa Muhič z 2325 krogi, na 8. mesto se je uvrstil Uroš Radosavljevič z 2259 krogi, na 15. mesto pa Žiga Kranjec.

»Za pokal SZS v streljanju z zračno puško, kjer se upoštevajo rezultati 1. državne lige, mladinske in kadetske državne lige, je SD Postojna zasedla odlično 3. mesto. V zgodovini SD Postojna smo tako dosegli najboljši rezultat, kar potrjuje dobro delo naših trenerjev in izredno motiviranost strelcev. Naše strelce čakata še dva kola PNK lige, 20. in 21. aprila 2013 pa še državno prvenstvo, ki se bo letos odvijalo v organizaciji strelskega društva Cerknica.« je ob zapisanih rezultatih in uvrstitvah povedal predsednik Strelskega društva Postojna Marjan Hebar.

Kegljanje

Na kegljišču v Športnem parku Postojna od 2. aprila 2013 dalje poteka tradicionalni kegljaški turnir za Pokal Postojne, ki ga že trideseto leto zapored organizira domači Kegljjaški klub Proteus. Do zaključka popularnega turnirja (20. aprila 2013 ob 18. uri) naj bi nastopilo približno 250 kegljačev in kegljavk iz Avstrije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Slovaške in Češke v kategoriji članov in članic, mladincev in mladink ter rekreativcev. Svoj nastop sta prijavili tako članska ženska selekcija kot moška kadetska selekcija Slovenije.

Končano je državno ekipno prvenstvo v kegljanju

Z zadnjim (18.) krogom se je končalo državno ekipno prvenstvo oziroma tekmovanje v 1. A kegljaški ligi za sezono 2012/13. V ligi (tako moški kot ženski) je nastopalo po deset najboljših slovenskih ekip. Pri kegljačih je slavil aktualni državni prvak mariborski Konstruktor (30 točk), Proteus Liv Postojna

na pa je osvojil šesto mesto. Postojnčani, ki jih je tokrat vodil izkušeni Bojan Turk, so osemkrat zmagali in bili desetkrat poraženi ter so osvojili 16 točk. Njihova uvrstitev je realna. Lahko bi posegli po kakšnem mestu višje, a so končnico po odličnem startu v drugem delu odigrali pod svojimi zmoglostmi.

Izredno pa je presenetila ženska ekipa Proteusa, ki je na koncu končala na tretjem mestu za Lanteksom Celje (36 točk) in Brestom Cerknica (24). Varovanke trenerja Lada Roglja so dosegle 11 zmag, enkrat remizirale in šest tekem izgubile. Skupno so osvojile 23 točk, kar jim prinaša tudi igranje na evropski sceni oziroma v NBC pokalu jeseni v nemškem Ausburgu. V zadnji domači tekmi proti kranjskemu Triglavu so zmagale 5:3 (3441:3322), imele povprečje kar 573 podrhtih kegljev, največ pa sta zrušili Nataša Tibola (634) in Tina Janež (592). Lado Rogelj po zadnji prvenstveni tekmi ni skrival navdušenja: »Seveda sem z uvrstitvijo zelo zadovoljen in sem jo pred pričetkom prvenstva tudi javno napovedal, saj sem svojim igralkam povsem zaupal. Lahko bi bili še boljši. Drugo mesto in s tem nastop v evropskem pokalu smo zapravili s porazom v Cerknici. To je sicer največji uspeh postojnskega ženskega ekipnega kegljanja. Mlado ekipo, kjer je večina igralk mladih državnih reprezentantk in vzgojenih v Postojni, nam marsikdo zavida.«

Uspeh postojnskega kegljanja pa je dopolnila še moška, tako imenovana druga ekipa, ki je v tej sezoni nastopala v 3. ligi – zahod. Proteus Liv II je namreč v ligi osvojil prvo mesto, potem ko je doma in odločilni tekmi s 7:1 (3406:3332) ugnal Železnike. Postojnčani so v prvenstvu dosegli 15 zmag ob treh porazih, osvojili 23 točk in bodo prihodnjo sezono nastopali v višji 2. moški ligi – zahod.

Tarok

V Kopru so izpeljali tretji turnir od dvanajstih za posamično državno prvenstvo, kjer je nastopilo 151 igralcev in igralk. Nastopilo je tudi sedem igralcev ŠD Epic, najbolje se je odrezal Stojan Žorž na 23. mestu. V kvalifikacijah za slovenski pokal je nastopilo kar 51 tričlanskih ekip iz 20 slovenskih društev, med njimi štiri iz ŠD Epic. V finale sta se uvrstili dve postojnski ekipi; lani je njihova najboljša ekipa osvojila tretje mesto.

Na tretjem klubskem turnirju ŠD Epic je nastopilo 13 igralcev. Že drugič je zmagal Alojz Markič, ki trenutno vodi z 12,5 točkami. Društvo upokojencev Postojna je izpeljalo zadnji oziroma dvanajsti turnir v sezoni 2012/13 v okviru 8. tradicionalnega turnirja DU. Končni zmagovalec je Marjan Tiselj, drugi je Stane Pelan in tretji Albin Stegel. Najboljša igralka je bila Asta Sila. Najboljšim je v klubskih prostorih DU Postojna pokale podelil predsednik društva Franc Koščak.

Atletika

Tekmovanje je tokrat organiziralo Tekaško društvo Ilirska Bistrica, udeležili pa so se ga učenci in učenke osnovnih šol Nova vas, Cerknica, Rakek, Sežana, Prestranek in Postojna ter Tekaškega kluba Ilirska Bistrica in atletskega kluba Pivka in Postojna. V vseh disciplinah se je tako pomerilo 250 otrok.

V skoku v daljino z mesta je med pionirji, rojenimi 2002 in 2003, Tomaž Lenarčič (AK Postojna) zasedel 2. mesto in pri pionirkah, rojenimi 1998 in 1999, Teja Gorjanc (AK Postojna) 2. mesto. V teku na 300 m je med pionirji, rojenimi 2002 in 2003, Jernej Simčič (AK Postojna) zasedel 1. mesto, Matic Šarko (AK Postojna) pa 2. mesto. V teku na 300 m je med pionirkami, rojenimi 2000 in 2001, Tjaša Simčič (AK Postojna) zasedla 1. mesto. V teku na 300 m je med pionirji (rojenimi 1998 in 1999) najboljši čas dosegel Miloš Vukadinovič z OŠ Prestranek. V teku na 300 m je med pionirji (2006 in mlajši) Jernej Praper (AK Postojna) v finalu zasedel 2. mesto. V teku na 300 m je med pionirji (rojenimi 2002 in 2003) Tomaž Lenarčič (AK Postojna) v finalu zasedel 1. mesto. Med pionirkami (rojenimi 2000 in 2001) je v kvalifikacijah Neva Hvalic (AK Postojna) zasedla 3. mesto, v finalu pa se ji je to za las izmuznilo in je končala na nevhvaležnem 4. mestu. Med pionirkami (rojenimi 1998 in 1999) je v kvalifikacijah in v finalu Teja Gorjanc (AK Postojna) zasedla 2. mesto. Med pionirji (rojenimi 1998 in 1999) se je v kvalifikacijah s 4. mestom v finale uvrstil Miloš Vukadinovič (OŠ Prestranek), v finalu pa je izboljšal rezultat in se uvrstil na 3. mesto.

Šah

Ekipno šahovsko prvenstvo

V Šentjurju je potekalo 22. osnovnošolsko ekipno šahovsko prvenstvo za dečke do 15 let. Tekmovanja se je preko regijskih kvalifikacij udeležilo 20 ekip. Notranjsko regijo je zastopala OŠ Miroslava Vilharja, ki je v postavi Ivana Hreščak, Lovro Pridigar, Matevž Gombač, Maks Suša in Tilen Malkoč osvojila odlično četrto mesto. Vse do konca so bili v igri za medaljo, vendar jim je na koncu športna sreča obrnila hrbet. Uspeh je še toliko večji, če vemo, da bodo v tej konkurenci nastopali še vrsto let.

Mladinsko šahovsko državno prvenstvo

Med zimskimi počitnicami je bilo v Murski Soboti Mladinsko šahovsko državno prvenstvo v kategorijah od 8–18 let. Tekmovanja se je udeležilo 10 igralk in igralcev ŠK Postojna. Tokrat so bila bolj uspešna dekleta, ki so osvojila tri medalje. Prva dama postojnskega šaha Ivana Hreščak se domov vrača s srebrno medaljo v disciplini pospešeni šah in s četrtrim mestom v standardnem šahu v kategoriji deklic do 14 let. Veliko veselja nam je pripravila najmlajša udeleženka na prvenstvu Arja Ela Hvala, ki je v kategoriji do 8 let presenetljivo, vendar povsem zaslužno, osvojila dve bronasti odličji.

Uspeh je še toliko večji, saj bo v tej kategoriji nastopila tudi prihodnje leto. Med fanti se je stopničkam najbolj približal Patrik Malkoč s četrtrim mestom v pospešenem šahu v kategoriji do 8 let.

Veliko dobrih iger je prikazal Nik Krejčič med fanti do 12 let, saj je bil skoraj do konca v igri za medaljo, na koncu pa je osvojil odlično 6. mesto. Tudi on bo v tej kategoriji nastopil še prihodnje leto. V isti kategoriji je bil Matevž Gombač 11., Lovro Pridigar pa 12. v pospešenem šahu. Med fanti do 10 let se je s 7. mestom izkazal Maks Suša. (Jadran Hlad)

TEŽAVE Z DROGO?

NI ŠE PREPOZNO!

Pokličite: 01/548-03-63 ali 051/339-725

Zavod Pelikan - Karitas
- svetovanje
- zdravljenje (slovenske komunice)
- reintegracija

Zavod Pelikan-Karitas
Pomoč odvisnikom in zasvojenim
Litijska 24, 1000 Ljubljana

http://www.pelikan.karitas.si
mail: pelikan@karitas.si

Program sofinancira: Karitas

Križanka

Geslo nagradne križanke na osenčenih poljih ter svoj naslov pošljite na dopisnicah na naslov: **Glasilo Postojnski preprih, Ljubljanska c. 4, 6230 Postojna, najkasneje do 25. aprila 2013.** Med pravnimi rešitvami bomo izžrebali tri nagrajence, ki bodo nagrade prejeli glede na vrstni red žrebanja. Nagrade poklanja Manufaktura, hiša s stilom Postojna :
 1. nagrada 20 €
 2. nagrada 10 €
 3. nagrada 10 €

Pravilno rešeno geslo prejšnje križanke: **PODMORNICA ZETA**

Nagrajenci:

1. Simon Pečar,
 Studeno 90,
 6230 Postojna

2. Biserka Jagodič,
 Škrabčeva 21a,
 1000 Ljubljana

3. Franc Pevec,
 Brestova pot 2,
 1330 Kočevje

Nagrajenci bodo prejeli nagrado po pošti.

				AVTOR: MATEJ MISLEJ	DEL VERIGE	LOVLJENJE RIB	SLUŽBENO MESTO EKONOMA	PRIREDITEV OB ZAKLJUČKU OSNOVNE SOLE	JAVNI GOVORNIK	
ŽENSKA KONFEKCIJA TAIFUN, GELCO, BETTY BARCLEY, CECIL, MADONNA				DEL PREBAVILA						
MOŠKA KONFEKCIJA MURA, RIO RIJEKA, OLYMP, LERROS				SLOVENSKA SCENOGRAFIKA (ELI)						
SPODNJE PERILO TRIUMPH, KOMET, GALEB, BELLISSIMA				AFRIŠKA VIRUSNA MRZLICA						
				ZBOR DEVETIH PEVCEV						
				IGRA NA SREČO ROBERT (LJUBKOV.)						
Prepustite se svetovanju naših izkušenih prodajalk				ČLOVEK NA BOŽJI POTI						
HIŠA S STILOM POSTOJNA Tržnška cesta 16 (Zavod za razvoj turizma), 6230 Postojna, tel.: 05 994 77 33 Ura: 10.00 - 19.00 (sob. pet. 10.00 - 13.00) (poc) manufaktura@manufaktura.si, www.manufaktura.si				REDOVNICA						
	SAMURAJEV MEČ	IZDELKI IZ USNJA ZA ZAŠČITO NOG	KONJ MAJHNE RASTI	ANGLEŠKA PIVNICA DALMAT. ŽEN. IME			OSREDNJI DEL MESTA GL. MESTO EGIPTA		ATOMSKA SKUPINA S PROSTO VALENCO	IZSTRELEK ARTILERSKIH OROŽU
GOROVJE V SRBIJI							100 MZ REKA NA PELOPONEZU, EVROTAS			
NAROČILO VNAPREJ							VERDIEVA OPERA CVETNI PRAH			
PREDOR							GOROVJE V BOLGARII LETOVIŠČE PRI PULI			
VZDEVEK SAKSO-FONISTA SOSSA				NOVI SVET ORGAN VIDA						
NIKALNICA			OBLEKA GLASBENO ODRSNO DELO						ASTAT FINSKA VROČA KOPEL	
HRUŠKASTI SADEŽ IZ SREDNJE AMERIKE							STRAST, POŽELENJE UDAV			
	NADALJEVANJE GESLA								VPREŽNI DROG KMEČKEGA VOZA	ODMEV
	PODOBA GOLEGA TELESA	RIMSKI HIŠNI BOG								
ANGLEŠKO SVETLO PIVO				SERGIO LEONE INGMAR BERGMAN			OMOT, OVITEK KONEC POLOTOKA			
UPODABLIJANJE V SMEŠNI PODOBI										
TIP VZHODNONEM. AVTOMOBILA							ATENSKO ŠPORTNO DRUŠTVO			

Kolofon: Postojnski preprih je mesečno glasilo Občine Postojna in je namenjeno obveščanju občanov. • Postojna, april 2013, leto izdaje 7, številka 30 • Naslov uredništva: Glasilo Postojnski preprih, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna / T: 041 714 080 / E: postojnski.preprih@postojna.si • Glasilo je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, pod zaporedno številko 1249. ISSN 1855-2382. • Izdajatelj in založnik: Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna • Za Občino Postojna: župan Jernej Verbič. • Uredniški odbor: Milan Štuc (odgovorni urednik), Boštjan Udovič, Polona Škodič, Dolores Dolenc Bajc, Miran Žitko, Brane Fatur • Lektoriranje: Margit Berlič Ferlinc • Fotografije: arhiv Občine Postojna, Foto Atelje Postojna, Danica Hrovatin Šabec, arhiv AK Postojna, Andrej Bratož, Mateja Veber, Jure Spinelli, Arhiv OŠ A. Globočnika, Florijan Poljšak, Jožef Adamič, Tanja Milharčič • Oblikovanje: Barbara Kogoj • Tisk: Abakos d.o.o., 6.400 izvodov • Glasilo se financira iz sredstev občinskega proračuna Občine Postojna ter iz sredstev oglaševanja. • Avtor nepodpisanih člankov je odgovorni urednik.

Vabljeni k ogledu razstav:

- Predjamski zaklad (19. april – 10. maj 2013)
- Čakanja (odprta do 15. maja 2013)
- Fotoatelje Jakoba Zirmanna (odprta do 5. maja 2013)
- Spomin je doma v muzeju
- Človeška ribica med nami
- Jamski in rjavi medved
- Živi svet podzemlja
- Fotografije večne teme

INFO:
 Notranjski muzej Postojna
 Kolodvorska c. 3, Postojna
 T: 05 7211 090
 F: 05 72 11 092
 E: info@notranjski-muzej.si
 S: www.notranjski-muzej.si

URNIK:

maj - september: vsak dan od 11. - 18. ure
 oktober - april: od pon. do pet.: od 9. - 15. ure / sob., ned.: od 11. - 16. ure
 zaprto: 1. 1., 1. 11., 25. 12

OGLEDI:

- Individualni ali vodeni ogledi.
- Urejen dostop za invalide.
- Za najavljene skupine je obisk možen izven rednega delovnega časa.

PROST VSTOP:

- vsako prvo nedeljo v mesecu: za prebivalce Notranjsko – kraške regije
- 8. 2., 18. 5., 3. 12.

PRIHAJA NA ODRE KOSOVELOVEGA DOMA SEŽANA
ponedeljek, 15. april ob 20.00
 komedija Kena Ludwiga Slepjarja v krilu (SLG Celje, režija Boris Kobal)

petek, 19. april ob 20.00
 Postojnski jazz ansambel s pevko Alenko Godec

sobota, 11. maj ob 20.30
 Ženski pevski zbor Kombinatski (če bo vreme lepo, bo koncert v amfiteatru)

ponedeljek, 6. maj ob 20.00
 ROKOVNJAČI (SNG Nova Gorica in Prešernovo gledališče Kranj)

ponedeljek, 27. maj ob 20.00
 SLJEHRNIK (Iztok Mlakar, SNG Nova Gorica)

Ne spreglejte programa **KINO KINO (umetniških in kakovostnih filmov)**. Odslej se na naši spletni strani v rubriki Bodite obveščeni o naših dogodkih lahko tudi prijavite za prejemanje novičk na vaš elektronski naslov.

Blagajna Kosovelovega doma je odprta od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure in uro pred prireditvami, za katere se izdajajo vstopnice. Tel. št.: 05 731 20 12. Rezervacije vstopnic so mogoče le od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure na tel. št. 05 731 20 12 ali vse dni na e-naslov info@kosovelovdom.si. Kmalu bo mogoč tudi spletni nakup vstopnic. Spremljajte novice na spletni strani.

BRINJEVKA FESTIVAL OTROŠKE POPEVKE

KOSOVELOV DOM SEŽANA in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti obveščata, da je objavljen javni razpis za **4. Festival otroške popevke Brinjevka 2013.**

Rok za prijavo je petek, 19. april 2013. Več informacij najdete na spletni strani: www.kosovelovdom.si. Festival Brinjevka nastaja v sodelovanju s slovenskim radijskim in televizijskim programom Regionalnega RTV centra Koper-Capodistria.

PRIREDITVE APRIL-MAJ 2013

KDAJ	DOGODEK	KJE	ORGANIZATOR
sob., 13. 4. ob 11.00	SLOVESNOST OB SPOMINU NA TRAGIČEN DOGODEK SOČANOVEGA BATALJONA	Sajeveče	Združenje borcev za vrednote NOB Postojna in Krajevni odbor Hruševje
sob., 13. 4. ob 18.00	OBMOČNA REVILJA OTROŠKIH IN ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN	Kulturni dom Postojna	JSKD OI Postojna
pon., 15. 4. ob 19.00	HOMAGGE AVRELIO MILHARČIČ 1943-1996 odprtje spominske razstave slik in risb	avla Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Postojna	JSKD OI Postojna
čet., 18. 4. 2013 ob 8.45	10. regijske igre MATP (motor activity training program) Primorsko - Notranjske regije (MATP program omogoča tudi osebam z najtežjimi motnjami treniranje in udeležbo na športnih tekmovanjih.)	telovadnica OŠ Miroslava Vilharja, Novi trg 1a, Postojna,	Varstveno delovni center Postojna
čet., 18. 4. ob 12.00	DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE (DEKD) regionalno srečanje (Predstavitve Dnevoev evropske kulturne dediščine, letošnje teme, ostalih organizatorjev –sodelujočih v projektu, izmenjava izkušenj, idej in dobre prakse)	Notranjski muzej Postojna, Kolodvorska cesta 3, Postojna	Občina Postojna in Zavod Znanje Postojna, javni zavod
čet., 18. 4. ob 17.30	SNEGULJČICA – animacijska predstava po klasični pravljici Lutkovna in igrana predstava za otroke Vstopnina: 3,00 EUR (otroci do dveh let imajo prost vstop)	Kulturni dom Postojna	Občina Postojna
čet., 18. 4. ob 18.00	SLAVNOSTNA PODELITEV DIPLOM študentom Višje strokovne šole Postojna, programov poslovni sekretar, strojništvo, gozdarstvo in lovstvo	sejna dvorana Šolskega centra Postojna	Višja strokovna šola Postojna
pon., 22. 4. ob 18.00	DAN ZEMLJE – otvoritev nove informacijske table Erazmova lipa v Predjami	pred lipo v Predjami	Občina Postojna, Krajevna skupnost Bukovje in Osnovna šola Antona Globočnika Postojna podružnična šola Bukovje
tor., 23. 4. ob 19.30	OSREDNJA PRIREDITEV OB OBČINSKEM PRAZNIKU OBČINE POSTOJNA	Kulturni dom Postojna	Občina Postojna
sre., 24. 4. ob 19.00	KONCERT Postojnske godbe 1808, Pihalnega orkestra Glasbene šole Postojna in Big Band-a Šolskega centra Postojna	Kulturni dom Postojna	Glasbena šola Postojna
sob., 27. 4. ob 19.00	»ŠIŠKE V SOŽITJU« – letni koncert pevskega zbora ŠIŠKE (Nastopili bodo še ansambel »Aliens«, Otroški pevski zbor Vrta Postojna, folklorna skupina Torbarji in znana slovenska izvajalka, ki se ponovno vrača na slovenske odre, Polona Furlan. (Vstop prost! Dobrodelnih prispevki bodo namenjeni Društvu Sožitje iz Postojne – društva za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju.))	Kulturni dom Postojna	Vrtec Postojna, Leo kluba Postojna – Erazem Predjamski in Društvo AlienS.
pet., 3. 5. popoldne	3. MEDNARODNO TEKMOVANJE V ŠPORTNEM PLEZANJU UČENCEV BREZ LICENCE DO 14. LET	telovadnica OŠ Prestranek	*Občina Postojna in Športno društvo Proteus vsklopu projekta Julius (Raba in ovrednotenje kulturne dediščine ter skupna uporaba športne infrastrukture na čezmejnem območju od Julijskih Alp do Jadrana) mednarodnega SLO- ITA 2007-2013
pet., 3. 5. ob 18.00	OTVORITEV NOVE PLEZALNE STENE V PRESTRANKU	telovadnica OŠ Prestranek	*Občina Postojna in Športno društvo Proteus v sklopu projekta Julius ...
pet., 3. 5. ob 20.00	KONCERT PEVSKEGA ZBORA »Corale Polifonica Marcellinense« dirigent: Giuseppe Valeriani (Pevski zbor prihaja iz mesteca Marcellina blizu Rima)	cerkev Svetega Štefana v Postojni	Občina Postojna
sob., 4. in ned. 5. 5.	1. DRŽAVNO PRVENSTVO V ŠPORTNEM PLEZANJU ZA VSE KATEGORIJE	telovadnica OŠ Prestranek	Športno društvo Proteus
ned., 5. 5. ob 20.00	Agatha Christie: MIŠOLOVKA – humoristična detektivka v priredbi in izvedbi Gledališke skupine »Bc« iz Bovca (za abonma in izven)	Kulturni dom Postojna	Občina Postojna
pon., 6. 5. ob 18.00	GUSARJI – živahna, napeta in animacijska predstava za otroke Vstopnina: 3,00 EUR (otroci do dveh let imajo prost vstop)	Kulturni dom Postojna	Občina Postojna
tor. 7. 5. ob 18.00	OTVORITEV RAZSTAVE IZDELKOV letošnjega likovno-literarnega natečaja za mladino pod naslovom »RAD IMAM ŽIVALI«	Galerija na vogalu	Občina Postojna
tor., 7. 5. ob 19.00	»ZDRAVSTVENA TVEGANJA INDUSTRIJSKE HRANE« – predavanje Antona Komata	Kulturni dom Postojna	Občina Postojna v sklopu projekta P.E.S.C.A (Vzgoja za zdravo prehrano) mednarodnega SLO- ITA 2007-2013
sre., 8. 5. ob 20.00	DAN MESTA POSTOJNA SLAVNOSTNA AKADEMIJA OB 104. OBLETNICI PRIDOBITVE MESTNIH PRAVIC	Kulturni dom Postojna	Občina Postojna
čet. 9. 5. ob 20.00	DOS EXTREME 2013 – START PRVEGA UDELEŽENCA KOLESARSKÉ DIRKE	na trgu pred hotelom Kras	Športno kulturno društvo Notranjc, Postojna
pe., 10. 5.	DOS EXTREME 2013 00-24 . ure - tekmovanje – javljanje s terena in tiskovnega središča zjutraj - kolesarjenje osnovnošolskih otrok po Postojni 15.00 ulična košarka, tekmovanje v šahu, kolesarjenje osnovnošolcev, atletika v organizaciji športne zveze Postojna (cooperjev test, skok z mesta ...) zvečer : glasba v živo	na trgu pred hotelom Kras, po ulicah Postojne, Športni park Postojna	Športno kulturno društvo Notranjc, Postojna
sob., 11. 5.	DOS EXTREME 2013 8.00-17.00 – 1. Extempore z naslovom »PODOBE POSTOJNE« dopoldne : prihod prvih tekmovalcev DOS Extreme 2013 v cilj - kategorija parov; popoldne : prihod prvih tekmovalcev DOS Extreme 2013 v cilj - kategorija posamezn.	na trgu pred hotelom Kras	Občina Postojna, Športno kulturno društvo Notranjc, Postojna, Zavoda ARS VIVA in Zveza likovnih društev Slovenije
ned., 12. 5.	DOS EXTREME 2013 dopoldne : prihodi udeležencev DOS Extreme 2013 na cilj 18.00 - prihod zadnjega udeleženca in slavnostna in razglasitev najboljših kolesarjev ter podelitev zasluženih pokalov in nagrad na DOS Extreme 2013	na trgu pred hotelom Kras	Športno kulturno društvo Notranjc, Postojna